

D 2384 E – 1,50€ – SUEČANJ-VEJJAČA/JANUAR-FEBRUAR 2013 – BR./NR. 1-2 (331)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

VRJEME KORIZME

Naslovnica:

Prizor križnog puta u Lurdu;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:

Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:

Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:

Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:

Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkčić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout &

Bildbearbeitung:

Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:

DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:

VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland

Konto Nr. 6498973

(BLZ: 750 903 00),

bei der LIGA Bank eG

IBAN:

DE03750903000006498973

Zadnja stranica:

Motiv iz hrvatskog Prigorja

AKTUALNO

VATIKAN

Papini planovi za 2013. godinu

Papa Benedikt XVI. u novu je godinu zakoračio s planovima koji predviđaju zgnusnut radni program. U osmoj godini svog pontifikata Benedikt XVI. 16. travnja će navršiti 86 godina života, ali još neće odustati od putovanja. Premda još nije službeno potvrđeno iz Vatikana, vrlo vjerojatno će Papa na ljeto otputovati u Brazil na Svjetski dan mladih. Predviđa se da će svoje sudjelovanje ograničiti na glavne događaje susreta, ali moguće je i susret s političarima i s profesorima, slično kao u Madridu 2011.

Planira li Papa još koje putovanje u inozemstvo tijekom 2013. može se samo nagađati, ali to bi onda zasigurno bio pohod nekoj od zemalja u Europi, misle osobe bliske Vatikanu. Spominje se Slovačka u povodu 1150. obljetnice sv. Ćirila i Metoda, ali i putovanje u Irsku koje je prošle godine otkazano. Moguće je i putovanje u Ukrajinu, vjeruju neki vatikanisti.

Također se očekuje i nova enciklika na temu vjere, ističe Kathpress, navodeći da bi mogla biti objavljena u uskršnom vremenu.

Vatikanisti smatraju u Godini vjere i obljetnice Drugoga vatikanskog sabora realnom i beatifikaciju koncilskog pape Pavla VI. i kanonizaciju pape Ivana Pavla II.

IKA

ZAGREB

Održan 53. teološko-pastoralni tjedan

Vjera u Boga Spasitelja danas – bila je tema Teološko-pastoralnog tjedna koji je održan od 22. do 24. siječnja u Međubiskupijskom sjemeništu na zagrebačkoj Šalati u organizaciji Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu. Svečanost otvaranja Tjedna bila je u utorak 22. siječnja u 9 sati. Tjedan je otvorio dekan KBF-a prof. dr. sc. Tonči Matulić, a sudionike su pozdravili i uzvanci. Među sudionicima Tjedna bilo je više i svećenika iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke.

Apostolski nuncij nadbiskup Alessandro D'Errico, veliki kancelar KBF-a zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, banjolučki biskup Franjo Komarica, dekan zagrebačkog KBF-a dr. Tonči Matulić na otvorenju TPT-a na zagrebačkoj Šalati

Prvo predavanje o temi „Moć u nemoći: glavna obilježja vjere u Boga koji spašava u starozavjetnim spisima“ održao je prof. dr. sc. Božo Lujčić. Euharistijsko slavlje u 12 sati predvodio je vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić. Program se nastavio u 15.30 sati. Predavanje „Vjera te tvoja spasila: novozavjetni aspekti vjere“ održao je doc. dr. sc. Božidar Mrakovčić, a prof. dr. sc. Mario Cifrak govorio je o temi „Posreduje li Božja riječ vjeru i danas?“

Drugoga dan TPT-a u srijedu 23. siječnja program je počeo u 9 sati predavanjem prof. dr. sc. Ivana Šarčevića „Stvarno stanje vjere: raskorak između nominalne i življene vjere“. Doc. dr. sc. s. Nela Gašpar održala je predavanje „[Ne]učinkoviti tradicionalni modeli u prenošenju kršćanske vjere“. Popodnevni dio programa počeo je u 15.30 sati. Prof. dr. sc. Siniša Zrinščak održao je predavanje „Religija u Hrvatskoj: sociološka analiza lica i naličja hrvatske religioznosti“, a prof. dr. sc. Stipe Nimac govorio je o temi „Učinkovitost postojeće pastoralne paradigme u prenošenju vjere“.

U četvrtak 24. siječnja program je počeo u 9 sati. Prof. dr. sc. Antun Tamarut održao je predavanje „Kako ponovno otkriti ljepotu i radost vjere“. Prof. dr. sc. Zvonko Pažin govorio je o temi „Liturgija – povlašteno mjesto slavljenja vjere“. Dr. sc. Boris Gunjević održao je izlaganje „Bog, spasenje i zajednica u svjetlu suvremene filozofije“. Prije zatvaranja Tjedna slijedila je plenarna rasprava.

IKA/A.P.

U OVOM BROJU

● INTERVJU: dr. Igor Kanizaj

U Hrvatskoj se
događaju veliki
medijski propusti

str.

6

● ISELJENIČKI DAN

„Migracije:
hodočašće
vjere i nade“

str.

8

● TEOLOŠKI OSVRT: dr. I. Bodrožić

Vrata vjere

str.

12

IZ CRKVE U DOMOVINI

Domovina ponovno traži
demokraciju

Upravo je temeljna zadaća javne televizije omogućiti da u spornim javnim pitanjima dodu do riječi različiti stavovi, različite društvene skupine i što više aspekata pojedinog pitanja kako bi gledatelji mogli biti što cjelovitije informirani.

5

AKTUALNO

Papini planovi za 2013. godinu

2

IZ CRKVE U SVIJEU

„Arapsko proljeće“ postalo „arapska zima“

I egipatski kršćani žive u stalnom strahu i pod teškim pritiscima.

4

SVIJET MLADIH/JUGENDWELT

Duhovne misli kroz 2013. godinu

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. Ivica Komadina: Die Fastenzeit

13-14

Hrvati u Njemačkoj, poglavito oni koji su povezani s hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama, njeguju svoje tradicionalne hrvatske i katoličke vrijednosti.

Njegovanje tradicionalnih vrijednosti

Hrvati u Njemačkoj njeguju svoje nacionalne i vjerske posebnosti u privrženosti svojim hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj. Zahvalnost svećenicima, redovnicima, redovnicama i zauzetim vjernicima laicima u hrvatskim misijama i župama koji pomažu da Hrvati katolici u inozemstvu ostanu postojani u vjeri svojih predaka u staroj domovini, ovih su dana uputili i članovi Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije BiH sa svoga XV. redovitoga godišnjeg zajedničkog zasjedanja u Zagrebu. Važno je da se Hrvati uključe u pastoralne i druge aktivnosti hrvatskih misija i zajednica u ovoj zemlji. Hrvati koji žive i djeluju u Njemačkoj dio su Njemačke, a također i domovine, a kao katolici dio su i domovinske Crkve, kao i Katoličke Crkve u Njemačkoj. Oni s posebnom osjetljivošću prate događaje u domovini. Raduje ih sve dobro što je povezano s domovinom, ali ih i žalosti sve što u domovini nije do-

bro. Posebno su osjetljivi kad su od domovine marginalizirani i kad se prema njima gaje isključivo materijalni razlozi komunikacije. Hrvati živeći u Njemačkoj i sami poprimaju puno toga od nove sredine, pa su tim više osjetljiviji na nepravdu, korupciju, pronevjeru i birokratske blokade. No, Hrvati u Njemačkoj žive u okruženju koje ima drukčije poglede na brojna pitanja. Ni domovina nije svega toga pošteđena, što se sve više uočava i sada glede aktualne tematike zdravstvenog odgoja. Nadasve je važno da aktualna vlast u Hrvatskoj čuje i razumije stav Katoličke Crkve, a također i uvaži pravo roditelja na odgoj svoje djece. S obzirom na brojnu hrvatsku katoličku populaciju u Hrvatskoj, važno je razviti dijalog i dogovorno rješavati posebno osjetljiva pitanja, a nipošto to isključivošću jednostrano provoditi. Takvo ophođenje može samo dovesti do zaoštavanja odnosa, što nikome ne bi bilo od koristi.

Urednik

Iz delegatove Poruke

Vrijeme posta

Četrdesetdnevnim posebnim razdobljem crkvene godine, koje započinje na Čistu srijedu ili Pepelnicu, a koje zovemo korizmom, na poseban način proživljavamo vrijeme posta. U našem hrvatskom jeziku imamo dva pojma „post“ i „nemrs“, koji mnogi smatraju istoznačnicama, iako to nisu. Post za katolika znači uzeti samo jedan puni obrok u danu, jedaput na dan do sita jesti. Nemrs znači redovito jesti, uobičajena tri obroka dnevno, ali da to ne bude meso. U našoj Crkvi samo su dva dana, tzv. „strogog posta“: Čista srijeda i Veliki petak. Na te dane nije samo post, nego zajedno, zapovjedni post i nemrs. To znači da vjernik u te dane jede samo jedan puni obrok („do sita“), jer je post i ne jede meso, jer je nemrs. U našem narodu je uobičajen nemrs na sve petke u godini. To znači uzimanje redovitih obroka, ali odričući se mesa. Mnogi naši vjernici uz tu praksu

imaju i praksu posta na Badnjak, uoči Velike Gospe, ali i strože: post o „kruhu i vodi“ kroz petke u korizmi, utorke u čast sv. Ante, ili koji drugi zavjet. Prema sadašnjoj crkvenoj disciplini post je obavezan na Pepelnicu i na Veliki petak za sve katolike od navršene 18. do započete 60. godine života. Zakonik crkvenog prava za nemrs sažeto i kratko određuje: „Zakon nemrsa obavezuje one koji su navršili 14. godinu života, osim ako je u petak svetkovina“ (CIC, kan. 1252).

Praksa posta uobičajena je u Sv. pismu. Evanđelja pišu i o Isusovu postu prije njegova javnog djelovanja, neposredno nakon što ga je Ivan krstio. Evanđelisti ističu spasenjski smisao toga otajstvenog događaja. Isusova pobjeda nad napasnikom u pustinji nagovještje pobjedu muke, posvemašnju poslušnost njegove sinovske ljubavi prema Ocu. Napastovanje Isusa očituje kakvo je mesijanstvo Sina Božjega. Tako se Crkva svake godine u korizmi sjedinjuje s Isusovim Otajstvom u pustinji.

Vaš vlč. Ivica Komadina, delegat

„Arapsko proljeće“ postalo „arapska zima“

I egipatski kršćani žive u stalnom strahu i pod teškim pritiscima.

Zapadni su mediji posebne riječi hvalje imali i još uvijek dijelom imaju kada je riječ o „arapskom proljeću“, zapravo procesu svrgavanja s vlasti dugogodišnjih vladara više zemalja i pokušaju uvođenja demokracije. No, prema riječima nadbiskupa Kirkuka u Iraku mons. Louisa Saka ta zemlja proživljava „arapsku zimu“. Slika je više nego jasna: demokracija, pravna država i jednakost svih građana, te poštivanje slobode ostaju – pusti san. Prema riječima nadbiskupa Saka, koje je prenio Vatikanski radio 12. siječnja, u Iraku i dalje traje nasilje te podjele među različitim nacionalnostima. Ljudi su duboko razočarani razinom neslobode, a nasilju su osobito izloženi kršćani koji su, do svrgavanja diktatora Sadama Huseina i unatoč njegovom režimu, mogli živjeti u relativnom miru sa svojim sugrađanima, jer oni u nisu doseljenici, nego starosjedioci koje su susjedi itekako poštovali. No, sada u Iraku religija poprima sve važniju ulogu, a da istodobno nije riječ o pobožnome vjerničkome životu, nego se religiju politički instrumentalizira. Zato mons. Sako velike nade polaže u novoga kaldejskoga patrijarha, koji bi trebao biti izabran na Sinodi kaledjskih biskupa koja se održati u Vatikanu krajem siječnja. Deset godina nakon kruga i svrgavanja Sadama Huseina s vlasti, podjele među različitim nacionalnim skupinama još su se i povećale, a suživot Arapa, Kurda i stanovnika turskoga podrijetla gotovo je nemoguć. A to dovodi do „sektaskoga mentaliteta“ pri čemu onda više „vrijedi“ nacionalna pripadnost i identitet pojedinca nego li zajedništvo u okviru iste domovine. „Islamski i kršćanski intelektualci žive u arapskoj zimi“, istaknuo je nadbiskup Sako.

Mosul: Kršćani opet u strahu

Prema informacijama katoličke informativne agencije „AsiaNews“, koje 13. siječnja prenosi austrijski „Kathpress“ u Mosulu je prva dva tjedna siječnja teško „ozračje napetosti“. Jedan je kršćanin, student medicine, ubi-

jen u napadu bombom, a jednoj je učiteljici kršćanki prerezan grkljan. Sukob između guvernera te pokrajine i iračke središnje vlade pada na teret manjina. Guverner Athil Al Nujaifi je musliman sunit i pripada Islamističkoj stranci koje je vrlo bliska Muslimanskoj braći. A oni ne slove kao tolerantni i otvoreni demokraciji, niti djeluju tako. Student medicine Ayoub Fawzi Ayoub ubijen je u eksploziji bombe ispred jednoga trgovinskoga centra u Al Alami-ji, u neposrednoj blizini sveučilišta. Pre-

ma podacima agencije „AsiaNews“ u eksploziji je ranjeno više od deset ljudi i nanesene su velike materijalne štete. Dan ranije policija je pronašla mrtvo tijelo 54-godišnje učiteljice Shodhe Elias u njezinome stanu u četvrti Bar Nirgal, isto tako blizu sveučilišta. Učiteljica je bila kaldejska katolikinja i živjela je sama. Sama policija izvijestila je da su joj „nepoznati počinitelji“ prerezali grkljan. „AsiaNews“ raspolaže podacima iz kojih je očito da se u Mosulu osjeća sve jača prisutnost vabahita koje podupire Saudijska Arabija. Cilje je vabahita država „na temelju šerijatskog zakona“, tj. strogoga islamističkoga zakona. Za kršćane i pripadnike nemuslimanskih vjerskih zajednica i drugih religija ostao bi tada samo izbor „ili obraćenja na islam, ili bijeg ili prihvatanje posebnoga poreza za nemuslimane“. Kršćani u Mosulu ionako su već izgubili povjerenje u tamošnju vlast. Vlast im ne pomaže u ovako teškim prilikama u kojima su stalno izloženi napadima, a sukobi između različitih vjerskih i etničkih skupina sve su češći. Zbog takvih prilika sve češće bježe i iseljavaju u druge zemlje, a time se ozbiljno ugrožava opstojnost kršćana na tim područjima.

Kršćani pod pritiscima

Ni egipatskim kršćanima nije ništa bolje, te i oni žive u stalnome strahu i pod teškim pritiscima. Kako bi se barem koliko toliko zaštitili, odlučili su osnovati „Vijeće Crkava“. U tom bi vijeću, izvijestio je austrijski „Kathpress“ 12. siječnja, trebali biti predstavnici pravoslavnih kopta, katolici, grčko-pravoslavni i protestantski vjernici. Samo bi Vijeće bilo osnovano na nacionalnoj razini. Do te ideje dovela je ekumenska otvorenost novoga koptskoga patrijarha Tavadosa II, istaknuo je katolički pomoćni biskup Boutros Fahim Avad Hanna iz Aleksandrije za vatikansku misijsku agenciju „Fides“. Upravo zbog toga svi osjećaju poboljšanje odnosa među kršćanima, koji se nalaze u teškim prilikama. Posljednjih mjeseci održano je zbog toga puno sastanaka predstavnika različitih religija i vjerskih konfesija kako bi se procijenilo što

im je donijelo „arapsko proljeće“. Vjerski predstavnici kršćana na tim su sastancima odlučili da bi trebalo iskoristiti dobro ozračje koje vlada među njima otkako je u studenome 2012. novim koptsko-pravoslavnim patrijarhom postao Tavados II, te su počeli s pripremom statuta prema kojemu će djelovati „Vijeće Crkava“. Kršćani bi htjeli zajednički djelovati i takvim udruživanjem olakšati si djelovanje na društvenom i političkom planu. Patrijarh Tavados II., na čelu je velike zajednice koptsko-pravoslavnih vjernika kojih ima od sedam do deset milijuna (broj je teško točno statistički odrediti, zbog nepouzdanosti državnih tijela). Ta je zajednica najveća kršćanska zajednica u Egiptu. Koptsko-katolički patrijarhat koji je ujedinjen sa Svetom Stolicom i kojemu je na čelu kardinal Antonios Naguib ima pak oko 200 tisuća vjernika. Osim toga, u Egiptu živi i oko tisuću rimokatolika (latinskoga obreda), osobito na području rijeke Nil gdje imaju više obrazovnih ustanova i škola. S njima bi u „Vijeću Crkava“ bili i predstavnici oko 40.000 grčko-pravoslavnih vjernika i oko 30.000 protestanata. Patrijarh Tavados II.

Nastavak na str. 24

Domovina ponovno traži demokraciju

Upravo je temeljna zadaća javne televizije omogućiti da u spornim javnim pitanjima dođu do riječi različiti stavovi, različite društvene skupine i što više aspekata pojedinog pitanja kako bi gledatelji mogli biti što cjelovitije informirani.

Kardinal Josip Bozanić osvrnuo se u intervjuu o aktualnostima uz nametanje spolnoga odgoja. Izjavio je kako je nedopustivo omalovažavanje i izrugivanje prava roditelja. „Uistinu postoji opasnost da se forsiranjem takvoga spolnog odgoja krši vjerska sloboda djece, roditelja kao i nastavnika. Naime, javna škola mora jamčiti odgojnu i vjersku slobodu i pluralizam, kao i slobodu savjesti svim svojim građanima, jer za odgoj i opće dobro nekonfesionalne vrijednosti ne smiju biti same po sebi prihvatljivije od kršćanskih vrijednosti“, kazao je kardinal Bozanić.

Održana je Katehetska zimska škola o temi „Vjera je nada“ u Zagrebu u okviru trajnog usavršavanja vjeroučitelja. Među brojnim predavačima sudjelovao je dr. Tonči Matulić, koji je, osvrćući se na aktualno stanje u hrvatskom društvu između ostaloga kazao: „U nastupajućoj kulturi ironije u kojoj se ljudsko dostojanstvo mjeri samo tehničkim mjerilima, a ljudska prava i slobode se prikazuju bestemeljno, bez ikakvoga odnosa prema onom specifičnom i autentično ljudskom u čovjeku, probuditi nadu znači probuditi hrabrost, odvažnost, gorljivost za ispunjenje nadanoga dobra.“

Za opstanak Hrvata izvan Hrvatske

Apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj, nadbiskup Alessandro D'Ercole, susreo se u srijedu 9. siječnja s Darijom Krstičević, predstojnikom Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup Željmir Puljić susreo se s predsjednikom Republike Hrvatske Ivom Josipovićem.

Misno slavlje u spomen na 435. obljetnicu herojstva i hrvatskog mučeništva na Gvozdanskom 13. siječnja 1578. godine, predvodio je 13. siječnja u crkvi Sv. Filipa i Jakova u Gvozdanskom vojni biskup Juraj Jerzerinac u zajedništvu sa sisačkim biskupom Vladom Košićem, te više svećenika.

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić i urednica ukinute emisije HTV-a „Slika Hrvatske“ Karolina Vidović Krišto

Prvi doktorat na Sveučilištu u Zagrebu o hrvatskoj dijaspori u Australiji

Predstojnik Ureda za pastoral obitelji Zagrebačke nadbiskupije Vice John Batarelo, obranio je doktorski rad „Tipovi dijasporne – poslijeratno hrvatsko iseljenništvo i njihovi potomci u Sydneyu“ i time je službeno postao doktor znanosti iz sociologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić primio je u Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu urednicu ukinute emisije HTV-a „Slika Hrvatske“ Karolinu Vidović Krišto. Urednica HTV-a informirala je kardinala Bozanića o svom novinarskom školovanju, radu te o emisiji „Slika Hrvatske“ i događajima nakon emitiranja emisije pod naslovom „Pedofilija kao temelj spolnog odgoja?“ U razgovoru je zaključeno da je ta emisija u aktualnoj raspravi u javnosti o spornom 4. modulu Zdravstvenog odgoja udovoljavanje javnom interesu da se sva pitanja osvijetle s više strana. Upravo je temeljna zadaća javne televizije omogućiti da u spornim javnim pitanjima dođu do riječi različiti stavovi, različite društvene skupine i što više aspekata pojedinog pitanja kako bi gledatelji mogli biti što cjelovitije informirani.

Hrvatsko katoličko liječničko društvo (HKLD), koje okuplja više od 2700 visokoobrazovanih zdravstvenih djelatnika s nemalim brojem sveučilišnih nastavnika zaposlenih u zdravstvu

Republike Hrvatske prepoznaje potrebu i načelno podupire uvođenje zdravstvenog odgoja u školski program. Istodobno izražava svoje neslaganje zbog medicinske i znanstvene neutemeljenosti te manipulacija sadržanih u predloženom nacionalnom kurikulumu zdravstvenog odgoja, koje je izradilo Povjerenstvo Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje. HKLD ističe da se u predloženom kurikulumu ne poštuje okvir koji je postavljen relevantnim međunarodnim smjernicama u području spolnog odgoja, u kojima se navodi da je potrebno državnu edukaciju o spolnom odgoju staviti u lokalni civilizacijsko-svjetonazorski kontekst te u nju uključiti roditelje i vjerske zajednice. Na temelju svega navedenog, HKLD smatra da je predloženi kurikulum zdravstvenog odgoja stručno-medicinski manjkav, nedorečen i neprimjeren te ga treba revidirati uzimajući u obzir širu stručnu i društvenu demokratsku raspravu, koja je dosadašnjim pristupom nadležnih tijela i resornog ministra potpuno izostala.

Ukidanje emisije kidanje veza s dijasporom

U povodu ukidanja emisije HTV-a „Slika Hrvatske“ Upravni odbor Hrvatskoga društva katoličkih novinara uputio je dopis v.d. glavnom uredniku HTV-a Deanu Šoši u kojemu između ostaloga piše: „Nakon ukidanja emisije 'Slika Hrvatske' u kojoj je bilo riječi o spolnom odgoju, smatramo da je HRT kao javna ustanova pokazala stanovitu pristranost. Niz je sličnih primjera gdje se izražavaju različiti stavovi i mišljenja što je izraz demokracije javnog medijskog servisa.“

Hrvatska katolička misija – Ljubljana priredila je 13. siječnja završetak Božićnih dana hrvatskih katolika u Ljubljani i Sloveniji. Misu u franjevačkoj crkvi Marijina navještenja predslavio je predsjednik Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu pomoćni biskup vrhbosanski mons. dr. Pero Sudar.

A.O.

RAZGOVOR S DOC. DR. SC. IGOROM KANIŽAJEM, POTPREDSJEDNIKOM DKMK-A

U Hrvatskoj se događaju veliki medijski propusti

Doc. dr. sc. Igor Kanižaj rođen je u Virovitici. Diplomirao je novinarstvo, magistrirao 2006. godine, a doktorirao 2010. godine na Fakultetu političkih znanosti. Radio je kao novinar u informativnom programu HKR-a, gdje je dvije godine vodio informativno političku emisiju Argumenti. Zaposlen je kao docent na Fakultetu političkih znanosti, Sveučilišta u Zagrebu. Trenutačno izvodi nastavu na četiri kolegija na Studiju novinarstva. Jedan je od pokretača Komunikološke škole Matice hrvatske, te potpredsjednik Društva za komunikacijsku i medijsku kulturu (DKMK) koje provodi projekt medijske pismenosti djecamedija.org. Kolumnist je Školskih novina i član Odjela za medije Matice hrvatske. U razgovoru za Živu zajednicu posebno se osvrnuo na medijsku situaciju u Hrvatskoj.

Jamčenje poštene utakmice

Žz: Nedavno ste na jednom simpoziju govorili o kaotičnom medijskom tržištu. Na što se to konkretno odnosi?

Igor Kanižaj: Svatko danas može primijetiti da je medijsko tržište u velikoj mjeri drugačije od bilo kojeg drugog tržišta. Kao jedan od temeljnih preduvjeta ističu se definirana pravila igre, prava i odgovornosti, da postoji netko tko jamči poštenu utakmicu. Hrvatska danas ima medijsko zakonodavstvo na kojem bi mnoge države zavidjele, a događaju se tako veliki propusti da se građani ponekad pitaju: „Pa u kojem mi to svijetu živimo? Kako je moguće da se svakodnevno krši pravo na privatnost djece? Kako je moguće da se objavljuju lažne i obmanjujuće reklame unutar novinarskih tekstova? Kako je moguće da oni koji kupuju dnevne novine ne mogu saznati i kolike su naklade tih istih dnevnih novina? Kako je moguće da ne možemo saznati tko su stvarni vlasnici medija u Hrvatskoj?“ Na to sam mislio kada sam napisao da se ova današnja utakmica između raznih medija održava na kaotičnom tržištu. Nitko neće osporiti potrebu da postoji tržište, ali moraju postojati prava i odgovornosti svih koji se na njemu nalaze. Taj apsurd ide toliko daleko da se ni danas ne zna tko je odgovoran za nadzor i provedbu nekih odredaba

koje se navode u temeljnom Zakonu o medijima. No, neki će ujedno reći kako je problem veći jer su vlasnici medija informaciju počeli promatrati kao robu, a ne kao javno dobro, a vrlo dobro znamo čemu je sve roba podložna.

Upitna je vjerodostojnost medija

Žz: Vjerodostojnost medija danas u Hrvatskoj?

Igor Kanižaj: Mislim da je danas teže nego ikada govoriti o vjerodostojnosti medija. Ja se medijima bavim, kao novinar ili kao znanstvenik već 18 godina i pamtim bolje dane, kada je novinarstvo bilo vjerodostojnije, kada su postojali mediji unutar kojih je vjerodostojnost bio kamen temeljac, pa su slijedom toga dolazili i čitatelji, novine su se čuvale, nisu bile teške, opterećene u tolikoj mjeri reklamama, a danas su nerijetko postale nosači sadržaja: DVD-a, CD-a, posebnih priloga, kalendara, naljepnica, bonova, kupona... O tome bi možda još više mogli govoriti umirovljeni novinari koji su se cijeli svoj život borili za vjerodostojnost. Promjene su vidljive i u radijskom i televizijskom sadržaju, a o internetu da ne govorim, no ima i zaista dobrih primjera, emisija i sadržaja koje građani prepoznaju kao vjerodostojne. Prateći te trendove sa skromnim sredstvima počeli analizirati medije po

uzoru na slična istraživanja koja su davno prije provedena diljem svijeta. I rezultati su bili porazni, već 2007. kada smo objavili prvo istraživanje došli smo do sljedećeg zaključka: dominiraju jednostrane vijesti, s malim brojem izvora informacija, nerijetko s velikom razlikom u sadržaju naslova i teksta, da ne govorim o etici za koju često možemo reći da je ostala samo mrtvo slovo na papiru. Očekivali smo da će se to dogoditi jer su mediji već devedesetih godina doživjeli snažan procvat, bez kontrole, a novinar baš kao i danas je mogao postati gotovo svatko, budući da edukacija nije bila preduvjet. Kada vam pojedini glavni urednici javno govore kako je za njih informacija - roba, teško je očekivati vjerodostojan sadržaj, jer je logično da će ono što prolazi na tržištu postati jedino mjerilo uspjeha i kvalitete. Zato je danas teže pronaći vjerodostojne medije.

Žz: Ima li vjerodostojnosti u zabavnom novinarstvu?

Igor Kanižaj: Nema razloga da zabavno ili kako će ga neki nazvati zabavjesno novinarstvo ne bude vjerodostojno. Čak bih rekao da je u toj niši ponekad mnogo lakše biti vjerodostojan. Po meni je mnogo veći problem kada se zabavno novinarstvo isprepliće sa informativnim, ali mogli bismo diskutirati i tome što je to uopće zabavno novinarstvo. Postali smo svjedoci potpuno novih žanrova na koje

Snimio: A. Polegubić

nismo naviknuli, ali ih ponekad lako prihvaćamo, bez da uopće postavimo pitanje ili da kritički promotrimo sadržaj kojem smo izloženi. Problem zabavne niše jest što je pod znatno većim pritiskom oglašivača i drugih interesnih grupa, dok su metode manipulacije mnogo suptilnije, a ponekad i subliminalne. Zato je Bertrand prije šest godina napisao kako se zabavno novinarstvo temeljni na estetskom mediokritetstvu, intelektualnoj praznini, moralnom mediokritetstvu te izolacionizmu. Teške riječi za industriju koja počiva samo na zabavi.

Žz: Ističe li se danas premalo potreba vjerodostojnosti medija u svim medijskim područjima?

Igor Kanižaj: Za mene je vjerodostojnost temeljni kriterij novinarstva danas. To je sigurno teži put koji traži mnogo odricanja, ustrajnosti, dosljednosti, a to je sve teže ostvariti u ovim recesijskim vremenima jer su pritisci vlasnika koji su tržišno orijentirani izrazito snažni. Zato novinari sve više odustaju, poput više od 400 novinara koji su u zadnje dvije godine ostali bez posla. Moji studenti vrlo dobro znaju da od njih očekujem da budu uporni i da grade svoju vjerodostojnost. Tražim od njih da u svom prvom novinarskom poslu ne posustaju u borbi za istinu, a onima koji pritom nastadaju iz godine u godinu sam jamčio da ću osobno pronaći novi posao!

U 11 godina rada s više od 2500 studenata niti jedan od njih nije bio u takvoj situaciji da je izgubio posao radi ustrajnosti na vjerodostojnom novinarstvu. Nekoliko je odustalo jer se više nisu mogli nositi s pritiscima urednika i vlasnika koji su pred njih stavljali nemoguće zahtjeve. I o tome treba javno govoriti. Ja osobno ne želim plaćati niti jedan medij, ako pritom osjećam da sam prevaren i da ne dobivam provjerenu i vjerodostojnu informaciju. I mislim da sve više ljudi u Hrvatskoj, ali i šire razmišlja na taj način.

Mediji kao da zavide Crkvi na povjerenju

Žz: Kako stoji s prikazom Crkve u hrvatskim medijima?

Igor Kanižaj: Građani u Hrvatskoj su možda iznenađeni sa slikom koju neki hrvatski mediji stvaraju o Crkvi. Zanimljiva je to tema, pogotovo kada

Mnogi danas govore o povjerenju, ali rijetki ga uspijevaju i zadobiti. Crkveni mediji trebali bi zadobiti povjerenje građana te biti njihov trajni oslonac u svakodnevici.

pogledate koliko veliko povjerenje građani godinama imaju prema Crkvi kao instituciji, a opet kada pratite medijske objave ne možete se otići dojmom da živite u nekom paralelnom svijetu. Nedavno sam u jednom tekstu napisao kako mi se čini da mediji kao da zavide Crkvi na povjerenju koje ima kod hrvatskih građana. Ali ako se vratimo na osnovnu zakonitost današnjih medija – da se afirmiraju na tržištu – mnogi se koriste raznim metodama da bi šokirali i privukli svoju publiku. Zajedno s Lanom Ciboci i Danijelom Labašem analizirao sam izvještavanje naših dnevnih novina o zlostavljanjima u katoličkim obrazovnim institucijama u Irskoj. Ustvrdili smo kako su čitatelji ostali bez detaljnog uvida u pozadinu slučaja, uskraćeni za drugu stranu priče, ali su ujedno mogli vidjeti identitet osumnjičenih, što nije bilo u skladu s etičkim kodeksima i profesionalnim pravilima, a u nekim slučajevima je bilo evidentno kršenje međunarodnih konvencija i zakona. Dakle, prevladava usmjere-

nost na negativne događaje, koje ne treba prešutjeti, baš kao što ne treba prešutjeti i rad u pučkim kuhinjama, s beskućnicima, pomoć obiteljima, samohranim majkama, rad s napuštenom djecom, u vrtićima, na sveučilištu, te brojne druge aktivnosti. Negativno se naglašava, a pozitivno ignorira, pa građani danas u medijima teško mogu dobiti pravu sliku Crkve i drugih vjerskih zajednica u Hrvatskoj.

Žz: Kako se informira o religiji i religijskim zajednicama?

Igor Kanižaj: Drago mi je da ste postavili to pitanje. Mislim da prema- lo znamo o drugim religijskim zajednicama. Ako pogledate ukupan broj npr. muslimana u Hrvatskoj i broj tekstova koji se o njima objavljuju, onda se opet može vidjeti nelogičnost jer je vrlo teško pronaći tekstove o njima. To je pokazatelj da mediji ne predstavljaju u pravoj mjeri sve društvene skupine i zajednice. A upravo se od njih očekuje da izgrade mostove, senzibiliziraju javnost, pomognu da se informiramo i upoznamo i druge zajednice, no prostora za takve tekstove i priloge vrlo je malo u komercijaliziranim medijima. Ali, treba priznati i kako je malo educiranih predstavnika koji mogu komunicirati s medijima, koji poznaju sve njihove zakonitosti i pravila rada. Siguran sam da postoji veliki prostor da se u javnosti snažnije nametnu promovirajući brojne afirmativne aktivnosti i događaje.

U Hrvatskoj se nedovoljno bavimo medijima

Žz: Kako do objektivnijih i neovisnijih medija u Hrvatskoj?

Igor Kanižaj: Ne možemo preko noći riješiti sve probleme koji su rasli s Hrvatskom zadnjih 20 godina. Mi se kao država, a većim dijelom i društvo, zapravo cijelo to vrijeme uopće nismo ozbiljno bavili medijima. Već sam u nekoliko intervjua rekao kako smo medijski nepismena nacija. Pritom treba razlikovati medijsku pismenost od informatičke. Jedna je stvar znati tehnologiju, a druga prepoznati utjecaj koji tehnologija ima na sadržaj, znati se koristiti medijima, primijeniti ih u obrazovanju, ali i moći prepoznati manipulacije. Naš obrazovni sustav to ne omogućava, a kada gledamo obrazovanost našeg društva možemo samo reći da nemamo

Nastavak na str. 21

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA 99. SVJETSKI DAN SELILACA I IZBJEGLICA 2013.

„Migracije: hodočašće vjere i nade“

Draga braćo i sestre!

Drugi vatikanski koncil u pastoralnoj konstituciji *Gaudium et spes* podsjetio je da „Crkva... putuje zajedno s čitavim čovječanstvom“ (br. 40), zbog čega „radost i nada, osobito siromašnih i svih koji trpe, jesu radost i nada, žalost i tjeskoba također Kristovih učenika te nema ničega uistinu ljudskog a da ne bi našlo odjeka u njihovu srcu“ (br. 1). Odjek tih riječi susrećemo u učenju sluge Božjega Pavla VI., koji je nazvao Crkvu „iskusnom u čovjekoljublju“ (Enc. *Populorum progressio*, 13), kao i blaženog Ivana Pavla II., koji je rekao kako je osoba „prvi put što ga Crkva mora prijeći vršeci svoje poslanje..., put što ga je zacrtao sam Krist“ (Enc. *Centesimus annus*, 53). Tragom svojih prethodnika, u svojoj enciklici *Ljubav u istini* (*Caritas in veritate*) nastojao sam pojasniti da „je cijela Crkva, u cjelokupnom svome postojanju i djelovanju – to jest kad naviješta, slavi i vrši djela ljubavi, založena oko promicanja cjelovitog ljudskog razvoja“ (br. 11). Imao sam pritom pred očima također milijune muškaraca i žena koji su, iz raznih razloga, doživjeli iskustvo migracije. Selilaštvo je „pojava koja ostavlja snažan dojam zbog broja osoba koje su u nju uključene, zbog društvenih, ekonomskih, političkih, kulturalnih i religijskih problema koje izaziva, kao i zbog dramatičnih izazova koje postavlja pred narode i međunarodnu zajednicu“ (isto, 62), jer „svaki selilac je ljudska osoba koja kao takva posjeduje neotudiva temeljna prava, koja u svim situacijama svi moraju poštivati“ (isto).

Zbog toga sam odlučio Svjetski dan selilaca i izbjeglica za 2013. godinu – godinu u kojoj se slavi 50. obljetnica otvorenja Drugog vatikanskog koncila i 60. obljetnica proglašenja apostolske konstitucije *Exsul familia* i u kojoj čitava Crkva slavi Godinu vjere, prihvaćajući s odušev-

ljenjem izazov nove evangelizacije – posvetiti temi „Migracije – hodočašće vjere i nade“.

Doista, vjera i nada su neraskidivo povezani u srcu mnogih selilaca, koji svim srcem žude za boljim životom i nerijetko pokušavaju ostaviti iza sebe „očaj“ jedne bezizgledne budućnosti. Istodobno, mnogi su od njih krenuli na to putovanje vođeni dubokom vjerom da Bog ne napušta svoja stvorenja i ta utjeha čini rane iskorjenjivanja i odvajanja podnošljivijima i čak im ulijeva nadu da će se jednog dana vratiti u svoju domovinu. Vjera i nada, dakle, su nešto što selioci nose sa sobom, svjesni da se s njima „možemo lakše nositi sa sadašnjošću: sadašnji trenutak, ma koliko težak

Što se tiče selilaca i izbjeglica, Crkva i razne stvarnosti koje iz nje crpe nadahnuće za svoj rad trebaju izbjegavati da pružaju samo karitativnu pomoć, već su pozvane promicati također istinsku integraciju u društvo gdje su svi članovi aktivni i odgovorni za dobrobit drugoga, velikodušno pružaju svoj kreativni doprinos, uživaju puna građanska prava i s pravom dijele ista prava i dužnosti.

bio, može se živjeti i prihvatiti ako vodi ka nekom cilju, ako u taj cilj možemo biti sigurni i ako je taj cilj tako velik da opravdava trud koji je uložen u prijedeni put“ (Enc. *Spe salvi*, 1).

Na velikom polju migracija Crkva svoju majčinsku brigu pokazuje na raznorazne načine. S jedne strane ona svjedoči o velikom siromaštvu i patnji, koji nerijetko dovode do ljudskih drama i tragedija. Na tome području se provode konkretni programi usmjereni rješavanju brojnih hitnih potreba, čemu se velikodušno posvećuju pojedinci i skupine, volonterske udruge i pokreti, župna i dijecezanska tijela u suradnji sa svim ljudima dobre volje. S druge strane, međutim, Crkva ne propušta istaknuti pozitivne aspekte, mogućnosti i resurse koje pružaju migracije. U tome se smislu pokreću programi i osnivaju prihvatni centri ko-

ji potpomažu ili prate cjelovito uključivanje selilaca, tražitelja azila i izbjeglica u novu društveno-kulturnu sredinu, ne zanemarujući vjersku dimenziju, koja je od temeljne važnosti za život svake osobe. Upravo je taj dimenziji Crkva, na temelju samog poslanja koje joj je povjerio Krist, pozvana posvetiti posebnu pažnju i brigu: to je njezina najvažnija i najspecifičnija zadaća. Prema vjernicima kršćanima iz raznih dijelova svijeta ta pozornost prema vjerskoj dimenziji uključuje također ekumenski dijalog i brigu za nove zajednice, dok se prema vjernicima katolicima izražava, među ostalim, u osnivanju novih pastoralnih struktura i valorizaciji raznih obreda, kako bi se poticalo njihovo puno sudjelovanje u životu mjesne crkvene zajednice. Promicanje osobe ide uokolo s duhovnim zajedništvo, koje otvara putove „autentičnom i obnovljenom obraćenju Gospodinu, jedinom Spasitelju svijeta“ (Apost. pismo *Porta fidei*, 6). Crkva uvijek pruža dragocjen dar kada ljude vodi susretu s Kristom koji otvara vrata jednoj postojanoj i pouzdanoj nadi.

Što se tiče selilaca i izbjeglica, Crkva i razne stvarnosti koje iz nje crpe nadahnuće za svoj rad trebaju izbjegavati da pružaju samo karitativnu pomoć, već su pozvane promicati također istinsku integraciju u društvo gdje su svi članovi aktivni i odgovorni za dobrobit drugoga, velikodušno pružaju svoj kreativni doprinos, uživaju puna građanska prava i s pravom dijele ista prava i dužnosti. Selioci nose sa sobom osjećaje povjerenja i nade koji nadahnjuju i podupiru njihovo traženje boljih životnih mogućnosti. Ipak, oni ne traže samo poboljšavanje svoga ekonomskog, društvenog i političkog položaja. Istina je da iskustvo selilaštva često započinje strahom, napose kada su selioci zbog progonâ i nasilja prisiljeni na bijeg, i traumom zbog napuštanja članova svojih obitelji i dobara koja su im, u određenoj mjeri, jamčila preživlja-

vanje. No to trpljenje, golemi gubici i, ponekad, osjećaj izgubljenosti pred nesigurnom budućnošću ne uništavaju san da će moći ponovno izgraditi, s nadom i hrabrošću, život u stranoj zemlji. Selioci gaje u sebi nadu da će naići na prihvaćanje, solidarnost i pomoć, da će susresti osobe koje će pokazati razumijevanje i suosjećanje za nevolju i tragediju koja je snašla druge i prepoznati vrijednosti i resurse koje oni mogu pružiti te biti kadre postupati humanito i dijeliti svoja materijalna dobra s onima koji su u potrebi i nevolji. Potrebno je, naime, ponovno potvrditi da „univerzalna solidarnost za nas je ne samo činjenica i dobrobit nego i dužnost“ (Enc. Caritas in veritate, 43). Selioci i izbjeglice, osim teškoća, mogu iskusiti također nove i gostoljubive odnose

koji im omogućuju da obogate zemlje odredišta svojim stručnim sposobnostima i vještinama, svojom društveno-kulturnom baštinom i, često, također svojim svjedočanstvom vjere, koji mogu donijeti novu snagu i udahnuti novi život zajednicama drevne kršćanske tradicije, potaknuti druge na susret s Kristom i upoznavanje Crkve.

Sigurno da svaka država ima pravo regulirati migracijske valove i provoditi politike uvjetovane općim zahtjevima zajedničkog dobra, ali uvijek uz poštivanje dostojanstva svake osobe.

Pravo osobe na emigriranje - kao što se podsjeća u koncilskoj konstituciji *Gaudium et spes*, br. 65 - ubraja se među temeljna ljudska prava, dopuštajući svakom pojedincu da se nastani tamo gdje vjeruje da će najbolje ostvariti svoje sposobnosti, težnje i planove. U sadašnjem društveno-političkom kontekstu, međutim, prije no pravo na seljenje, potrebno je afirmirati pravo osoba da se ne sele, to jest da im se omogući da ostanu u svojoj domovini; kao što je rekao blaženi Ivan Pavao II.: „osnovno ljudsko pravo je živjeti u svojoj zemlji. Međutim, to pravo postaje djelotvorno samo ako se konstantno drži pod kontrolom faktore koji tjeraju na

migraciju“ (Govor na IV. Svjetskom kongresu o migracijama, 1998.). Danas, naime, vidimo kako su mnoge migracije posljedica ekonomske nestabilnosti, pomanjkanja osnovnih dobara, prirodnih katastrofa, ratova i društvenih nereda. Namjesto putovanja ispunjenog pouzdanjem, vjrom i nadom, seljenje tada postaje mukotrpan put koji se poduzima zbog

Slika: biskupija-banjaluka.org

čistog preživljavanja, gdje su muškarci i žene više žrtve no osobe koje aktivno i odgovorno donose odluku o seljenju. Tako, dok ima selilaca koji postižu zadovoljavajući društveni status i žive dostojanstveno zahvaljujući pravilnoj integriranosti u novu sredinu, mnogo je onih koji su marginali-

zirani i, katkad, izrabljivani i lišeni temeljnih ljudskih prava ili su se odali oblicima ponašanja koja su štetna za društvo u kojem žive. Proces integracije obuhvaća prava i dužnosti, pozornost i brigu za dostojanstven život selilaca,

ali također pozornost selilaca prema vrijednostima koje pruža društvo u koje se uključuju.

U vezi s tim, ne smijemo zaboraviti pitanje neregularne (nezakonite) migracije. Rješavanju tog gorućeg problema treba što hitnije pristupiti, osobito kada se zna da obuhvaća trgovinu i izrabljivanje osoba, napose žena i djece. Te zločine treba odlučno osuditi i kazniti, dok bi se uređenom migracijskom politikom, koja se ne svodi na potpuno zatvaranje granica, pooštavanje kazni protiv neregularnih (nezakonitih) migranata i usvajanje mjera koje bi morale obeshrabrili nove ulaske, moglo bar umanjiti za mnoge selioce opasnost da postanu

žrtve tih oblika trgovine ljudima. Prije su potrebne sustavne i multilateralne intervencije za razvoj zemalja podrijetla, djelotvorne protumjere usmjerene suzbijanju trgovine ljudima, sveobuhvatni programi regulacije legalnih ulazaka u zemlju i veća spremnost promatrati pojedinačne slučajeve koji više zahtijevaju humanitarnu zaštitu no politički azil. Osim

donošenja odgovarajućih zakona, nužan je strpljivi i stalni rad na oblikovanju mentaliteta i savjesti. U svemu tome je važno jačati i razvijati razumijevanje i suradnju između crkvenih i ostalih institucija koje su u službi cjelovitog razvoja osobe. U kršćanskom shvaćanju, društveni i humanitarni rad crpi snagu iz vjernosti evanđelju, sa sviješću da „tko god slijedi Krista, savršenoga čovjeka, i sam

postaje više čovjekom“ (*Gaudium et spes*, 41).

Draga braćo i sestre selioci, neka vam ovaj Svjetski dan pomogne obnoviti pouzdanje i nadu u Gospodina koji je uvijek uz vas! Iskoristite svaku priliku da ga susretnete i prepoznate njegovo lice u dobrim djelima koja vam se čine na vašem selilačkom putu. Radujte se jer vam je Gospodin blizu i, zajedno s njime, moći ćete svladati prepreke i teškoće, obogaćeni iskustvom otvorenosti i prihvaćanja koje vam mnogi pružaju. Naime, „život je poput nekog putovanja, često mrakom i uzburkanim, morem povijesti, putovanja na kojem otkrivamo zvijezde koja nam pokazuju put kojim nam valja ići. Prave zvijezde u našem životu su osobe koje su znale živjeti ispravno. One su svjetla nade. Sigurno da je Isus Krist Svjetlo, sunce koje je granulo nad svim tminama povijesti. Ali da bi došli do Njega trebamo također neka nama bliža svjetla, a to su osobe koje zrače svjetlom koje crpe iz Njegova svjetla i predstavljaju nam tako putokaz na našem putovanju“ (Enc. *Spe salvi*, 49).

Povjeravam svakog od vas Blaženoj Djevici Mariji, znaku sigurne nade i utjehe, „zvijezdi vodilji“, koja nam je svojom majčinskom prisutnošću bliska u svakom trenutku života, i svima od srca udjeljujem apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 12. listopada 2012.
Papa Benedikt XVI. (KTA)

Vjera i nada su neraskidivo povezani u srcu mnogih selilaca, koji svim srcem žude za boljim životom i nerijetko pokušavaju ostaviti iza sebe „očaj“ jedne bezizgledne budućnosti.

DUHOVNA OBNOVA U HRVATSKOJ KATOLIČKOJ ŽUPI FRANKFURT A. M.

Vjerovati i živjeti

U Hrvatskoj katoličkoj župi Frankfurt am Main održana je duhovna obnova od 6. do 9. prosinca 2012. godine, koju je predvodio don Anton Šuljić, pomoćnik direktora u izdavačkoj kući „Kršćanska sadašnjost“ iz Zagreba. Glavna tema bila je u skladu s Godinom vjere „Vjerovati i živjeti“, a svakog pojedinog dana teme su se izmjenjivale.

Tako je prvoga dana tema izlaganja prof. Šuljića bila ponešto izazovna „Došašće kao vrisak“. Naime, temeljeći taj naslov na Ujevićevu stihu u kojem on govori o vrisku nade (I na oblak koji tišti / i na munju koja prijeti / naša blaga nada vrišti / biti čisti, biti sveti), predvoditelj je upravo u došašću, kao o vremenu nade govorio i kao o vremenu egzistencijalnog i jednako tako vjerničkoga „vriska“ za spasenjem i za budućnošću koju vjernici očekuju, ali i stvaraju s Bogom. Upitao se: Je li kršćanski budućni i ljudski budućni isto? Premda se ljudski i kršćanski budućni isprepliću ipak nije i ne može biti riječ o istome budućni da je kršćanski budućni bitno položeno u Božju egzistenciju i u njegovu providnost. Otkrivati te smislove zapravo za čovjeka znači trajno nadilaziti ljudsko, što je najčešće vezano uz „vrisak“, odnosno uz težine probijanja s jedne strane i uz egzistencijalnu potrebu za spasenjem s druge strane. Utoliko došašće korespondira sa ljudskom i kršćanskom stvarnošću nudeći u njoj kršćaninu onaj smisao koji je objavljen u Isusu Kristu. Tako kršćanin, sve ako se i propinje u svojim egzistencijalnim nedovršenostima, ima tu čvrstu nadu koja je sam Bog. Upravo je to bila i tema drugoga dana: „Nada – čvrsto sidro duše“, što je nadahnuo Poslanicom Hebrejima.

Vjernik se, naime, probija kroz prtljnu ljudskih težina vođen tom objavljenom nadom. Predavač je dosta opširno govorio upravo o ljudskim zaprekama, osjećajima i doživljajima, unutarnjim gibanjima duha koje poznaju otpore, što nije ništa nepoznato iz povijesti kršćanske duhovnosti. Trud na tom putu zapravo je iskustvo najvećih kršćanskih svetaca, posebice mistika. Tražiti Boga u zamornoj skrovitosti i biti usidren u toj velikoj nadi zapravo je ona unutarnja borba o kojoj posebice svjedoče duhovni učitelji,

pustinjaci, mistici pa i teolozi. Tako je treći dan duhovne obnove bio posvećen temi odnosa vjere i izazova koji se vjeri postavljaju na tome putu. Pokazavši na praktičnim primjerima kakve sve izazove vjera ima i sa čime se to sve čovjek treba uhvatiti u koštac, predvoditelj je svakog dana sve brojnije vjernike pozvao na uosobljivanje vjere, na obzirnost i strpljivost u hodu, na neproračunljivost i nepotkupljivost vjere kao i na izgradnju njezine širine.

Marijana Lubina i Tomas Kosmidis uz pratnju s. Pavlimire otpjevali su „O pastiri, amo hajte“ i druge pjesme

Izazovi vjeri njezina su prilika za pročišćenje, autentičnu izgradnju i napredovanje pa izazove zapravo smijemo shvatiti i kao milosnu priliku da bismo u konfrontaciji s njima rasli u vjeri.

Osim predavanja za pojedine skupine vjernika (mlade bračne parove, mlade i odrasle raznih dobi) svakog dana duhovne obnove predvoditelj je, u zajedništvu sa župnikom fra Željkom Čurkovićem i dušobrižnicima fra Ivanom Čikarom i fra Markom Domazet Lošom, slavio euharistiju s okupljenim vjernicima, kojom prigodom je održao i prigodnu homiliju primjerenu danu ili blagdanu koji se slavio. Tako je u crkvi Sv. Ante svečano proslavljen i blagdan Bezgrješnog začetca BDM. Najsvečanije je bilo u nedjelju kada je

najprije predvodio misno slavlje u crkvi Sv. Alberta, a potom i u frankfurtskoj katedrali Sv. Bartolomeja u kojoj se okupio veliki broj vjernika. Vl. Šuljić u prigodnoj je homiliji potaknuo i ohrabrio vjernike da u ljudskoj povijesti, koju vrlo često obilježavaju mut-

Duhovnu obnovu predvodio je prof. don Anton Šuljić iz Zagreba

ne rabote i političke smicalice, nauče prepoznavati one glasove koji, poput Ivana u pustinji, pokazuju zlo i navješćuju božanski raspored stvari i stvarnosti. Takvih glasova ima i takvih proroka ima, jer prorok se pojavi nigdje, uglavnom ne dolazi iz establishmenta i najčešće je osporavan. Čovjek vjere mora biti budan da ne bi ugasio taj stijen što tinja i taj glas koji se čini da je „glas u pustinji“, a zapravo je odjekbožanskoga reda. Nakon mise vjernici su mogli nabaviti knjige „Kršćanske sadašnjosti“, a navečer je u porostorijama župe organiziran kulturno-duhovni program u kojem su sudjelovali mladi iz frankfurtske župe te don Anton koji je izveo niz vlastitih šansona i poezije. N.N.

Sudionici obnove su sa zanimanjem pratili don Antonova razmatranja

WUPPERTAL

Bogata nikolinjska proslava

Prigodnim duhovno-zabavnim programom Hrvatska katolička misija (HKM) Wuppertal proslavila je Nikolinje, u subotu 8. prosinca 2012. Na početku programa voditelj misije fra Josip Repeša pozdravio je sve nazočne i zahvalio svima koji su tijekom protekle godine svojim radom pridonijeli zajedništvu u misijskoj zajednici. Pri tome je posebno zahvalio voditeljima skupina u misiji: Marku Peuliću, Anđelki Marić, Katarini Babli, Gabrijeli Komljenović i Stjepanu Pišti Babliju. Tijekom 2012. godine raznim aktivnostima proslavljeno je 40 godina okupljanja Hrvata u HKM Wuppertal i 35 godina misijskog folklora „Zagreb“. Pred okupljenih 250 gostiju svoj lijepo pripremljeni program prikazali su djeca iz „Krabbelgruppe“ koji se sa svojim majkama okupljaju dva puta mjeseč-

no u misijskim prostorijama, misijski dječji zbor sa božićnim muziklom „Betelehemska noć“. Misijski folklor nastupio je u tri skupine: djeca, mladi i velika skupina. Svojim raznovrsnim programom pokazali su plodove redovitih susreta i vježbanja koreografija iz domovine. U programu su sa prigodnim pjesmama nastupili i mladi

misijski zbor HKM Wuppertal. Na kraju programa svu je djecu pohvalio i darovao sv. Nikola, koji je ove godine iznimno pratio program od samog početka. Nastavak programa protekao je uz pjevanje ženske klape iz Wuppertala kao i tamburaškog sastava „Bisernica“.

Fra Josip Repeša

DARMSTADT

Održana duhovna obnova

Duhovnu obnovu u Hrvatskoj katoličkoj misiji (HKM) Darmstadt, od 30. studenoga do 2. prosinca 2012., predvodio je fra Ivan Režić, dušobrižnik u HKM Berlin. Tema duhovne obnove bila je „Život u vjeri“. Na početku duhovne obnove predvoditelj je podsjetio na papine poticajne misli iz pisma „Porta fidei“, kojim je otvorena Godina vjere. Prvog dana bilo je govora o pokušaju definiranja

vjere i o preprekama na putu vjere. Drugog dana razmišljanja su bila usmjerena na život u vjeri, odnosno sakramentalni život i molitvu. Istog dana, na misnom slavlju u crkvi Sv. Fidelisa, uz domaćina voditelja misije fra Nediljka Brečića, koncelebrirao je i fra Ante Bilić, voditelj HKM Mainz. Fra Ivan je za vrijeme svoga boravka u Hrvatskoj

katoličkoj zajednici Darmstadt predvodio i nedjeljna misna slavlja u Wormsu, Bensheimu i Darmstadtu.

Tekst i snimka: www.franjevci-split.hr

HAMBURG

Dani Hrvatske katoličke misije

U prigodi proslave četvrte obljetnice proglašenja bl. Augustina Kažotića zaštitnikom Hrvatske katoličke misije u Hamburgu održani su od 29. studenoga do 2. prosinca 2012. Dani Misije. Naime, 2009. godine HKM u Hamburgu proslavila je 40 godina pastoralnoga djelovanja na području sjeverne Njemačke i tada je stavljena pod zaštitu prvog blaženika Crkve u Hrvata. Otada Hrvati u Hamburgu svake godine, na prvu nedjelju došašća, svečano slave Dane Misije – Kažotićevo. Na središnjem slavlju na Dan Misije, u nedjelju 2. prosinca, sudjelovalo je više stotina hrvatskih vjernika, među kojima je ne-

kolicina bila odjevena u narodne nošnje. U katedrali je bila izložena i slika bl. Kažotića, rad akademskoga slikara Vladimira Meglića, i zastava s likom blaženika zaštitnika Misije. Svečanu misu u katedrali sv. Marije, gdje se Hrvati svake nedjelje okupljaju, predvodio je hamburški nadbiskup Werner Thissen, u koncelebraciji s provincijalom Hrvatske dominikanske provincije dr. o. Antom Gavrićem, voditeljem misije o. Mirkom Jagnjićem, o. Vjekoslavom Lasićem i o. Franom Prcelom. Nadbiskup je izrazio radost što može zajedno slaviti misu s hrvatskom zajednicom te je poticajno govorio o značenju i vjerničkom svjedo-

čenju Hrvata u toj nadbiskupiji. Ljepoti liturgijskog slavlja pridonio je i misijski zbor „Ave Maria“ pod vodstvom dominikanke s. Jasne Matić. Na slavlju je bio i generalni konzul Republike Hrvatske u Hamburgu Slavko Novokmet. Po završetku euharistije slavlje se nastavilo u dvorani. Najmlađi članovi folklorne sekcije HKD „Napredak“ izvodili su u narodnim nošnjama kola i plesove iz hrvatskih krajeva. Zatim su plesove nastavili stariji članovi folklorne sekcije. Nadbiskup se zadržao u slavlju s Hrvatima. Središnjoj proslavi prethodila je trodnevna duhovna priprava koju je u crkvi Sv. Olafa predvodio o. Frano Prcela. IKA

Piše:
dr. Ivan
Bodrožić

Vrata vjere

Tko želi kroz vrata vjere proći u život, doista ne može zanemariti da su ona Božja i crkvena u pravom smislu riječi.

Vrata vjere (usp. Dj 14,27) koja vode u život zajedništva s Bogom u njegovoj Crkvi uvijek su nam otvorena. Preko njihova praga može se prijeći kada je Božja riječ naviještena a srce dopusti da ga oblikuje milost koja preobražava" (Porta fidei 1). Tim riječima sveti otac Benedikt XVI. započinje svoje apostolsko pismo Porta fidei (Vrata vjere) u obliku motuproprija kojim proglašava Godinu vjere u trajanju od 11. listopada 2012. do 24. studenoga 2013. No naslov ovog dokumenta Vrata vjere, nuka nas da malo podrobnije promotrimo ovu sliku i stvarnost ovog izraza u kojem je mnoštvo znakovitih detalja i bremenitoga značenja.

Vrata Božja

Neophodno je najprije propitati kakva bi to bila vrata vjere, te valja izložiti neke teološke pretpostavke za bolje razumijevanje. Imajući u vidu da se radi o vratima vjere, a znajući da vjera ovisi o Božjoj objavi kao njegov dar, iz toga je nedvojbeno da takva vrata otvara Bog, a ne čovjek. Bog je tvorac ljudskog života i na zdanju čovječstva je predvidio mjesto za vrata vjere želeći ih uzidati u prostore zajedništva između sebe i ljudi. Inicijativa je sasvim Božja, premda mnogi ljudi, u neznanju, drže vjeru svojim iskoračkom k Bogu, te misle da bi se sastojala u tome da oni otvore Bogu vrata prema svome srcu i puste ga u svoj život.

Još postoje dvije druge važne istine, od kojih se jedna tiče povijesti ljudskoga roda, a druga njegove sadašnjosti. Ona povijesna istina tiče se iskonskog odnosa čovjeka i Boga, a svjedoči nam kako je Bog čovjeku otvorio vrata svoga srca, a čovjek, proigravši Božje povjerenje, grijehom ih je zatvorio prekinuvši iskonsko zajedništvo s Bogom. Nevjernošću ih je hermetički zatvorio ne želeći propustiti

Boga u svoj život, te ih je hrdom grijeha dodatno zabrtvio, hotеći opravdati i ozakoniti svoj nepropisan odnos s Bogom. Zatvaranjem tih vrata došlo je do nasilnog prekida zajedništva između Boga i ljudi, čime je čovjek bio kažnjen, a njegov život oklaštren.

Druga istina je da velik dio ljudi zajedništvo vjere s Bogom ne promatra iz perspektive Božjega dara, nego svojih privatnih nastojanja. Kao da čovjek radije pretpostavlja i traži skrivene prolaze k Bogu, a previda širom otvorena Božja vrata. Kao da radije ide glavom kroza zid, nego da se odrekne ljudske sljepoće i neznanja kako bi stupio u zajamčeno zajedništvo s Bogom. Osim toga, mi ljudi, na žalost, češće se oslanjamo na Boga zovući ga da nam svojom moćnom desnicom otvori prolaz ostvarenja

Bog se ne odnosi s nama kao pojedincima izoliranima od svoje obitelji i svoga naroda, nego nas na taj način uključuje u svoje zajedništvo da shvatimo kako smo njegova djeca i članovi njegova svetog naroda. On je Otac koji iskreno ljubi svu svoju djecu, te se prema svakom svom članu odnosi u duhu iste očinske ljubavi, otvarajući velikodušno vrata svoje obitelji i doma – crkvena vrata.

ljudskih želja i potreba, umjesto da potražimo vrata koja nam je otvorio po svome Sinu – Vratima čovječanstva za zajedništvo s Bogom. Jer zemaljska vrata čovjek može sebi na ovaj ili onaj način otvoriti znanošću ili tehnologijom, ali samo je u Božjoj moći otvarati vrata neba, to jest uvesti u zajedništvo vječnoga života.

Crkvena vrata

Zajedništvo, kako nas uči Sveti Otac, koje Bog uspostavlja nije privatno ni izolirano, premda se tiče i pojedinca kao osobe. Ono je dano u svetoj Crkvi kao kući Božjoj, jer nam

je dar vjere darovan u zajednici vjernika, a ne samo kao privatnim pojedincima. Tim darom nam je Bog otvorio vrata svoje kuće, to jest učinio nas članovima svoje obitelji. Zato se Bog ne odnosi s nama kao pojedincima izoliranima od svoje obitelji i svoga naroda, nego nas na taj način uključuje u svoje zajedništvo da shvatimo kako smo njegova djeca i članovi njegova svetog naroda. On je Otac koji iskreno ljubi svu svoju djecu, te se prema svakom svom članu odnosi u duhu iste očinske ljubavi, otvarajući velikodušno vrata svoje obitelji i doma – crkvena vrata.

Bog, doista, nije postavio vrata na neki neodređeni i apstraktni način, nego ih je postavio na vrlo konkretno zdanje koje je On sam gradio u ljudskoj povijesti. On je oko sebe okupio zajednicu onih koji se zovu njegovom djecom, sagradivši, kao brižni Otac, prebivalište svojoj djeci. U današnjoj kulturi individualizma mnogi, naprotiv, zagovaraju privatni kontakt s Bogom, bez zajednice – Crkve koju je On utemeljio da posluži tom uzvišenom cilju. Oni, navodno, žele pristupiti Bogu, ali ne žele k njemu kroz crkvena vrata, to jest u svojoj ravnodušnosti odbijaju računati na zajedništvo i sakramente darovane kao sredstva istinskog božanskog života čovjeku.

Bez obzira na sva osporavanja koja postaju izgovor za odbacivanje Crkve, istina je o njoj ipak mnogo dublja i uzvišenija, cjelovito ljudska i potpuno božanska. Značenje i uloga Crkve je uloga majke koja daje život svojoj djeci. To znači da, kao što nema nijednog čovjeka koji bi sebi dao život, kao što nema nikoga tko bi sam od sebe odrastao, tako nema nijednoga koji bi sam sebi dao život vjere, niti je sam od sebe odrastao u vjeri. Tko želi, dakle, kroz vrata vjere proći u život, doista ne može zanemariti da su ona Božja i crkvena u pravom smislu riječi. ■

Die Fastenzeit

Wir stehen kurz vor Beginn der Fastenzeit. Diese besondere Zeit im Kirchenjahr, die an die Fastenzeit von Jesus erinnern soll, beginnt am Aschermittwoch und dauert vierzig Tage. Während der Fastenzeit wird die Nahrungsmenge insgesamt etwas eingeschränkt. Im kroatischen Sprachgebrauch wird zwischen zwei Fastenpraktiken: „post“ (Fasten) und „nemrs“ (Abstinenz oder Enthaltung) unterschieden, obwohl viele diese beide Arten des Fastens als gleichbedeutend betrachten. Für uns Katholiken heißt Fasten in der Regel eine sättigende Mahlzeit am Tag. Bei der Abstinenz werden drei regelmäßige Mahlzeiten eingenommen, jedoch wird auf Fleisch verzichtet. Die katholische Kirche schreibt lediglich zwei Tage vor, an dem das sogenannte „strenge Fasten“ praktiziert werden soll: Aschermittwoch und Karfreitag. An diesen beiden Tagen gilt sowohl das Fasten als auch die Abstinenz, d.h. es wird nur eine große, sättigende Hauptmahlzeit am Tag eingenommen.

Im kroatischen Volk ist es unterdessen verbreitet, die Abstinenz an jedem Freitag im Jahr zu praktizieren, d.h. es werden regelmäßige Mahlzeiten eingenommen, jedoch wird auf Fleisch verzichtet. Viele kroatische Gläubige fasten auch am Heiligabend, zu Mariä Himmelfahrt oder praktizieren sogar das strengere Fasten bei Wasser und Brot an allen Freitagen während der Fastenzeit oder an Dienstagen gewidmet dem Hl. Antonius u.a.

Wie bereits erwähnt, wird das Fasten als Aschermittwoch und Karfreitag für alle Katholiken vorgeschrieben. Im kirchlichen Gesetzbuch ist dazu explizit formuliert: „Das Abstinenzgebot verpflichtet alle, die das vierzehnte Lebensjahr vollendet haben; das Fastengebot verpflichtet alle Volljährigen bis zum Beginn des sechzigsten Lebensjahres“ (CIC, can. 1252).

In der Heiligen Schrift wird das Fasten immer wieder erwähnt. „Die Evangelien sprechen von einer Zeit der Einsamkeit, die Jesus gleich nach seiner Taufe durch Johannes in der Wüste verbracht hat: Vom Geist in die Wüste „getrieben“, bleibt Jesus vierzig Tage lang dort, ohne zu essen. Er

lebt bei den wilden Tieren, und die Engel dienen ihm (vgl. Mk 1,12-13). Am Ende dieser Zeit versucht ihn Satan dreimal, indem er Jesu Sohneshaltung Gott gegenüber ins Wanken zu bringen sucht. Jesus weist diese Angriffe zurück, in denen die Versuchungen Adams im Paradies und Israels in der Wüste nochmals aufgegriffen werden, und der Teufel lässt von ihm ab, um „zu seiner Zeit“ zurückzukehren (Lk 4,13).

Die Evangelisten weisen auf die Heilsbedeutung dieses geheimnisvollen Geschehens hin. Jesus ist der neue Adam, der treu bleibt, während der erste Adam der Versuchung erlag. Jesus erfüllt vollkommen die Sendung Israels: Im Gegensatz zu denen, die einst in der Wüste vierzig Jahre lang Gott herausforderten (Vgl. Ps 95, 10), erweist sich Christus als der Gottesknecht, der dem Willen Gottes gänzlich gehorsam ist. So ist Jesus Sieger über den Teufel: er hat „den Starken gefesselt“, um ihm seine Beute wieder zu entreißen (Vgl. Mk 3, 27). Der Sieg Jesu über den Versucher in der Wüste nimmt den Sieg der Passion vorweg, den höchsten Gehorsamserweis seiner Sohnesliebe zum Vater.

Die Versuchung zeigt, auf welche Weise der Sohn Gottes Messias ist, im Gegensatz zu der Rolle, die Satan ihm vorschlägt und in der die Menschen (Vgl. Mt 16, 21-23) ihn gerne sehen möchten. Darum hat Christus den Versucher für uns besiegt. „Wir haben ja nicht einen Hohenpriester, der nicht mitfühlen könnte mit unserer Schwäche, sondern einen, der in allem wie wir in Versuchung geführt worden ist, aber nicht gesündigt hat“ (Hebr 4, 15). Durch die vierzigstägige Fastenzeit vereint sich die Kirche jedes Jahr mit dem Mysterium Jesu in der Wüste“ (Katechismus der Katholischen Kirche 538-540).

Der frühe christliche Schriftsteller Tertullian (160–220), geboren in Karthago, im heutigen Tunesien, schreibt in seinem Werk „De Paenitentia“ (über die Buße) 4,2 folgendes: „Allen Vergehen, des Leibes, wie des Gei-

Foto: wikipedia

Codex Bezae Cantabrigiae, Tertullian's Apologetics

stes, seien sie in der Tat oder im Willen begangen, allen diesen Vergehen, für die Gott eine Strafe bestimmt hat, denen hat er auch Vergebung verheißen, wenn Buße getan wird. Denn er sprach zum Volk: „Tu Buße, und ich will dich retten“ (Ez 18,34). Und wiederum: „Ich lebe, spricht der Herr, und ich will lieber Buße als den Tod“ (Ez 33,11). Also ist Buße Leben, da sie dem Tod vorgezogen wird. So eile auch du Sünder, genau wie ich – nein: ein kleiner als ich, ich kenne die Größe meiner Sünden – im Laufschrift auf sie zu, umfange sie, wie ein Schiffbrüchiger seine ganze Zuversicht auf eine Planke setzt. Sie wird dich aus den Fluten der Sünde herausheben und dich geradenwegs in den Hafen der Barmherzigkeit Gottes tragen. Ergreife mit beiden Händen diese unverhoffte glückliche Gelegenheit, auf das du, der du in den Augen des Herrn einst nur ein „Tropfen am Eimer“ (Jes 40,15), ein wenig „Sandstaub“ (vgl. Ps 1,4) und ein „Tongeschirr“ (vgl. Jer 19,11) warst, von nun an ein Baum werdest – jener „Baum, der an Wasserbächen gepflanzt ist, dessen Blätter nicht welken, und der seine Frucht bringt zur rechten Zeit“ (Ps 1,3), der kein Feuer, noch das Beil sehen wird (vgl. Mt 3,10)“.

Mögen uns die Worte des Tertullian dazu inspirieren, noch tiefer in die diesjährige Fastenzeit einzutauchen und die Gegenwart Gottes zu spüren.

Ihr

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

Katholische Kirche in Deutschland

Im Jahr 2011 sind etwas weniger als zwei Drittel der über 81 Millionen Deutschen Christen. Der römisch-katholischen Kirche gehören 24,5 Millionen, der Evangelischen Kirche in Deutschland 24,1 Millionen Menschen an. Dazu kommen Angehörige evangelischer Freikirchen (rund 330.000), orthodoxer Kirchen (1,3 Millionen) sowie anderer christlicher Kirchen (33.000) (EKD, Erhebung 2010). Der Anteil der Christen an der Gesamtbevölkerung liegt damit bei 61 Prozent.

Ein weiteres Drittel der Deutschen ist entweder konfessionslos oder andersgläubig. Hierzu zählen etwa die Angehörigen der beiden anderen monotheistischen Religionen neben dem Christentum, die Muslime (geschätzte 4 Millionen, Bundesamt für Migration und Flüchtlinge: Erhebung 2009) und die Mitglieder der jüdischen Gemeinden (rund 103.000, Zentralwohlfahrtsstelle der Juden in Deutschland: Erhebung 2011).

Die Katholiken

Weltweit gibt es 1,1 Milliarden Katholiken. In Deutschland stellen sie im Jahr 2011 mit 24,5 Millionen etwas weniger als ein Drittel der deutschen

Bevölkerung (29,9 Prozent). Vor der Wiedervereinigung 1990 waren es 42,7 Prozent, nach der Wiedervereinigung hat sich der Anteil der Konfessionslosen deutlich erhöht.

Dabei gibt es große regionale Unterschiede, die zum einen auf die protestantische Prägung in den eher nördlichen Bereichen, aber auch auf das politische System Ostdeutschlands vor 1990 zurückzuführen sind.

In den östlichen Bundesländern sind je nach Region zwischen drei und neun Prozent der Bevölkerung katholisch, in den nördlichen Bundesländern zwischen sechs Prozent (Schleswig-Holstein) und 17 Prozent (Niedersachsen). In den südlichen Bundesländern liegt der Katholikenanteil erheblich höher: 55 Prozent in Bayern, 64 Prozent im Saarland.

Dieser Rückgang der Anzahl der deutschen Katholiken liegt zum einen an der gesamtgesellschaftlichen demographischen Entwicklung – es werden jährlich mehr Katholiken bestattet als durch Taufen hinzukommen –, zum anderen verändern Austritte die Bilanz.

Die Kirchenbindung ist unter den deutschen Katholiken sehr unter-

Bild: www.theologische-buchhandlung.de

Katholische Bistümer in Deutschland

schiedlich. Laut einer Allensbach-Umfrage von 2009 bezeichnen sich 17 Prozent als „Gläubige Kirchnahe“, 37 Prozent als „Kritische Kirchenverbundene“. Fast 50 Prozent bezeichnen sich als distanziert, unsicher oder nicht religiös.

Die Kirche ist zu Beginn des 21. Jahrhunderts durch vielfältige, unübersehbare gesellschaftliche Veränderungen herausgefordert. Dass es heute nicht mehr selbstverständlich ist, einer Kirche anzugehören und dem Glauben im Leben Raum zu geben, zeigen nicht zuletzt die Austrittszahlen. Im Jahr 2011 haben 126.488 Menschen die katholische Kirche verlassen. www.dbk.de

HAMBURG

Erzbistum Hamburg ist jetzt „volljährig“

Das Erzbistum Hamburg ist am Montag, 7. Januar 2013, 18 Jahre alt geworden. „Wir sind das jüngste Bistum in Deutschland, sind jetzt volljährig und wollen uns bemühen, uns auch so zu verhalten“, sagte Erzbischof Werner Thissen am Rande des Neujahrsempfangs des Hamburger Abendblatts. Thissen selbst sieht auch einem Jubiläum entgegen: Am 25. Januar 2003 wurde er in sein Amt als Hamburger Erzbischof eingeführt.

Das Erzbistum Hamburg umfasst 32.654 Quadratkilometer und ist damit Deutschlands flächenmäßig größte Diözese. Zu ihr zählen Hamburg, Schleswig-Holstein und der Landesteil Meklenburg. Von der Mitgliederzahl her rangiert das Erzbistum Hamburg mit knapp 394.000 Katholiken auf Platz 23 der 27 Diözesen in Deutschland. www.erzbistum-hamburg.de

KÖLN

Kardinal Meisner feierte goldenes Priesterjubiläum

Gemeinsam mit 50 Bischöfen aus dem In- und Ausland, darunter auch aus Osteuropa, und zahlreichen weiteren Gästen und Gläubigen feierte Erzbischof Joachim Kardinal Meisner am Samstag, 22. Dezember, sein goldenes Priesterjubiläum. Die Predigt beim Pontifikalamt im Kölner Dom hielt der Erzbischof von Prag, Dominik Kardinal Duka OP. „Ich will mich bei ihm besonders für seine der tschechischen Kirche geleistete großzügige Hilfe herzlichst bedanken, für die vielen tschechischen Priester, die er in der Zeit der kommunistischen Diktatur in Erfurt und später in Berlin geweiht hat“, hob Duka hervor. Kardinal Meisner wurde am 22. Dezember 1962 in Erfurt zum Priester geweiht.

Foto: A. Polgubic

www.erzbistum-koeln.de

IN MEMORIAM

Dr. Ivo Stipčić svećenik

*Gdje srećem dobre ljude
tu je moj zavičaj*

heimu i u Kalbachu). Godine 1985. je inkardiniran u biskupiju Limburg.

Od 1999. je svećenik u miru, a nastavio je živjeti u gradiću Hattersheim. Tu je, koliko mu je bolest dopuštala, vrlo rado i revno pomagao u obližnjim župama slavljenjem euharistije i propovjedaњem. Teško oboljevši prošao je dugi put patnje koji je strpljivo prihvaćao i s nadom nosio: kako je volio reći, „bilo je to vrijeme milosti“.

U jesen života opet se rado posvetio pisanju pjesama, molitava i filozofsko-teoloških tekstova. Osim brojnih članaka i poetskih prinosa objavio je i nekoliko knjiga. U vlastitoj nakladi je objavio „Jesenske brazde“ (2003.) i „Paljetci i pabirci“ (2006.). Izdavačka kuća Kršćanska sadašnjost objavila mu je 2010. godine knjigu „Pjesme i molitve“. Hrvatsku širu javnost posebno je zadužio prijevodom knjige „Uvod u kršćanstvo“, čiji je autor sadašnji papa Benedikt XVI., Joseph Ratzinger.

Vlč. Stipčić je pokopan u srijedu, 9. siječnja na glavnom groblju u Frankfurtu u svećeničkoj grobnici. Nakon toga je, u župnoj crkvi sv. Martina u Hattersheimu – pokraj Frankfurta, slavljena misa zadušnica. Župnik Lomberg je kako u ime svoje župe tako i ispred biskupije Limburg pohvalnim riječima orisao lik svećenika i mislioca vlč.

dr. Stipčića, kao uzornog svećenika i pouzdanog prijatelja. Podsjećajući na jedan razgovor u kojem je vlč. Stipčić bio upitan o životu daleko od rodnog kraja odgovorio je: „Gdje srećem dobre ljude tu je moj zavičaj“. Mi si zadušnici, u kojoj je sudjelovalo desetak svećenika – među kojima i nekoliko hrvatskih dušobrižnika, odazvao se velik broj vjernika i prijatelja vlč. Ive. Na kraju su se od pokojnika oprostila i dominikanska subraća o. Diethard Zils i o. Frano Prcela, zahvalivši mu za sve dobro koje je ugradio u mozaik red sv. Dominika. Između ostalog su pročitali i njegovu svojevrsnu poetsko-vjerničku oporuku:

„Moje uskrsnuće“

*„Pitaju me prijatelji moji:
Kako možeš biti tako vedar
I spokojan kako možeš biti –
U prostoru gdje miriše tuga,
U sredini što govori' ne zna,
Ni govori' ni srce otvorit'?“*

...
*Otkrio sam prostore u duši,
Sv'jet tajanstven – moj zavičaj vječni.*

*Vidim nebo obasjano suncem,
Noć kad padne zv'jezdama osuto.
Vidim šumu lišćem zakičenu,
Raspjevanu cvrkutom i pjevom
Ptica svakih od veselja pijanih.*

*Ja sam tako uskrsnuću bliže,
Jer sad znadem jezik zvijezda, sunca
I mjeseca pobratima starog –
Jezik šume, cvrkut ptica – pjesmu,
Miris zemlje i zov tihi neba.“*

Frano Prcela, OP

Hrvatski svećenik Ivo Stipčić, ili kako su ga rado nazivali njegovi župljani i poznanici „naš župnik Ivo“, preminuo je 2. siječnja u Hattersheimu, kod Frankfurta na Majni. Zapravo je želio samo kratko raditi u Njemačkoj. No, kako to često u životu biva od planirane godine dana živio je i radio preko četiri desetljeća. Rođen je 28. travnja 1934. u Gornjem Humcu na otoku Braču. Pohađao je dominikansku gimnaziju u Bolu na istoimenom otoku, a nakon položenog ispita zrelosti u Dubrovniku stupio je u Dominikanski red dobivši redovničko ime fr. Dobroslov. Na dominikanskoj visokoj školi u gradu pod Srdem započeo je studij filozofije, a isti je od 1956. godine nastavio na dominikanskom učilištu u Walberbergu kod Kölna. Slijedio je zatim studij teologije na istom učilištu, a nakon završenog studija 1960. godine je u Walberbergu zaređen za svećenika. Potom je nastavio specijalizaciju na sveučilištu u Fribourgu u Švicarskoj, gdje je 1964. obranio doktorsku disertaciju iz filozofske antropologije o temi: „Granična situacija čovjeka i njegova egzistencija“.

Po povratku u domovinu, najprije je od 1964. do 1966. držao predavanja na dominikanskoj visokoj školi u Dubrovniku, a nakon toga je dobio poziv s Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu. Tu je sedam godina predavao filozofiju, sve dok mu nije uskraćena „missio canonica“. Godine 1972. bilo mu je ponuđeno da predaje (preuzme katedru) na sveučilištu u Fribourgu, što je odbio. Zatim odlazi na godinu dana u Njemačku, gdje je pak ostao do kraja života. Vršio je različite pastoralne službe: župničke, gimnazijske, bolničke, sveučilišne i zatvorske – u Bad Sodenu, u Sulzbachu, u Königsteinu, u Frankfurtu na Majni (u Sindlingenu, Preunges-

BERLIN

Nastup misijskog zbora mladih u katedrali

Zbor mladih Hrvatske katoličke misije Berlin nastupio je u berlinskoj St. Hedwing katedrali na svetkovinu Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije, u subotu 8. prosinca 2012. Zbor je svojim nastupom uveličao misno slavlje, na kojem su se okupili svećenici i vjernici stranih misija, koje djeluju u Berlinu. Svečano misno slavlje predvodio je berlinski nadbiskup kardinal Rainer Maria Woelki, a koncelebrirali su voditelji stranih misija. Tradicija je da i vjernici iz različitih naroda čitaju misna čitanja i predvode pjevanje, u čemu su ove godine posebno sudjelovali članovi Zbora mladih Hrvatske katoličke misije (HKM) Berlin. Među svećenicima, koji su koncelebrirali, bio je i župnik HKM Berlin fra Petar Čirko, dok je misijski dušobrižnik fra Ivan Ante Rozić pjevao i solo dionice uz pratnju Zbora mladih.

Sonja Breljak

KELKHEIM

Proslavljen blagdan sv. Nikole

Hrvatska katolička župa Main-Taunus/Hochtaunus svečano je proslavila blagdan sv. Nikole, u subotu 8. prosinca 2012. u Gradskoj dvorani u Kelkheimu. Sve je pozdravio župnik fra Marinko Vukman istaknuvši kako tijekom godine ta župa organizira više slavlja, ali kako je to slavlje posebno, kojemu se posebno raduju djeca. „Tijekom večeri stiće nam netko koga ćemo odmah prepoznati: ima težak, ali siguran korak,

u organizaciji proslave. Pozdravnu riječ uputio je i konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Frankfurta Damir Sabljak. U bogatom programu nastupili su predškolci i djeca 1. i 2. razreda pjesmama i recitacijama i zbor djece i mladih pod vodstvom s. Magdalene Višić. Nastupio je i veliki župni folklor pod vodstvom Renate Dadić. Prigodni božićni tekst pročitala je župljanka Željka Matić. Nastupio je srednji i mali župni folklor pod vod-

dila Kristina Kovačević. U zabavnom dijelu nastupili su Slavonski dukati.

Predstavljeni božićni običaji

Hrvatska katolička župa Main-Taunus/Hochtaunus organizirala je 16. prosinca 2012. u Kelkheimu predbožićno okupljanje, popularno nazvano „50+“. Na susretu se okupio velik broj župljana starijih od 50 godina, ali i onih mladih. Sve ih je pozdravio župnik fra Marinko. U prvom dijelu programa sudjelovali su sami posjetitelji, pjevajući zadane božićne pjesme, sudjelujući u adventskom kvizu bračnih parova te pričajući stare običaje iz svog zavičaja vezane uz Badnjak i Božić. Predstavljeni su razni običaji iz Slavonije, Dalmacije, Bosne i Hercegovine. Na kraju prvog dijela otpjevan je muški bečarac s božićnim temama. U drugom dijelu susreta gosti iz Frankfurta izveli su igrokaz „Badnjak u slavonskoj obitelji“.

Adventski koncert
„Ususret Božiću“

Misijski zbor djece i mladih hrvatske katoličke župe Main-Taunus/Hochtaunus održao je na treću nedjelju došašća, 16. prosinca 2012., u crkvi sv. Dionizija u Kelkheimu adventski koncert „Ususret Božiću“. Pod ravnanjem s. Magdalene Višić, zbor je otpjevao sedam pjesama. Župnik fra Marinko čestitao je na kraju misnog slavlja zboru i voditeljici i zahvalio na njihovom trudu tom prigodom kao i na njihovim nastupima na brojnim misijskim i misnim slavljinama. Potaknuo je djecu i mlade, nazvavši ih „našim slavujsima“, da i dalje dolaze na pjevanje pogotovo u sljedećoj godini kada će ta župa biti domaćin susreta zborova i djece i mladih iz Njemačke. **A.P./IKA**

Snimio: A. Folegubić

odjeven je u biskupsko odijelo, na glavi nosi mitru, u ruci ima štap, lice mu je dobroćudno i prekriveno gustom bijelom bradom i djeci dijeli darove. Uistinu, to je naš dragi biskup iz Mira u Liciji. Mnoge je stvari činio i govorio, ali ljudska su srca zapamtila samo veliko dobro koje je želio svima jer mu je Bog darovao dobru dušu koja je znala suosjećati sa siromašnima, malenim, slabima, potlačenima i onima u opasnosti. Tako su ga muškarci i žene, djeca i odrasli, počeli zazivati u svim životnim prilikama i neprilikama, a on se uvijek rado odazivao. Zazivali su ga kao svoga zaštitnika mornari, putnici u nevoljama, zatvorenici u tamnicama, zlostavljani robovi, potlačeni pod silnicima, bolesnici svih vrsta, a osobito oboljeli od kuge. Poglavitito je poznat kao zaštitnik djece“, kazao je fra Marinko dodavši kako je i to slavlje u znaku pobjede hrvatskih generala i postignute hrvatske slobode. „To će slavlje biti konačno kad nam budu i ostali haški uznici slobodni. Potičem vas, kao i naši generali, čuvajmo naše zajedništvo, ponašajmo se kulturno i uljudno“, istaknuo je fra Marinko koji je zahvalio svima koji su na bilo koji način pomogli

svom Klare Banović. Djeca koja pohađaju Hrvatsku nastavu u Hofheimu i Kelkheimu izvela su igrokaz „Sv. Nikola u školi“ pod vodstvom koordinatorice Hrvatske nastave u Hessenu Smiljane Veselić-Vučina. Nakon molitve upućene sv. Nikoli, u dvorani se pojavio sv. Nikola s vrećom darova te je na pozornici, nakon što je održao prigodni govor i razgovarao s djecom, djeci podijelio prigodne darove. Organizirana je i bogata tombola, a prihod od proslave u iznosu od 4000 eura namijenjen je misijama u Africi, tamo gdje djeluju šolske sestre franjevske Provincije Presvetog Srca Isusova iz Splita. Program je završio vo-

OFFENBACH Zanimljiv nikolinjski program

Hrvatska katolička misija Offenbach proslavila je u subotu 1. prosinca 2012. blagdan sv. Nikole u Kulturnom i sportskom centru Martinssee u Heusenstammu kod Offenbacha. U zabavnom programu nastupio je Alen Nižetić. U zanimljivom misijskom programu koji su osmislili pastoralni referent Zvonko Orlović i voditelj misije fra Petar Vučemilo, nastupili su domaći folkloristi i KUD „Vrhovje“ župe Dubrane iz Zagreba. Na proslavi je bio i hrvatski nogometni reprezentativac Ivan Klasnić, koji trenutno igra u Manizu 05.

FRANKFURT AM MAIN

Adventsko slavlje za starije osobe

U okviru kooperacijskog projekta „Skrb starijih osoba“ između Hrvatske katoličke župe i socijalne službe Caritasa u Frankfurtu na Majni, 3. prosinca 2012. održano je adventsko slavlje za starije osobe. Uz ugodno druženje, na kojem je bilo 70-tak starijih osoba, dramska sekcija, koja se također sastojala pretežno od

starijih osoba u dobi između 60 i 80 godina, izvela je igrokaz „Badnjak u Slavonskoj obitelji“, kojeg je uvježbala Jadranka Džeko. Igrokazom je dočaran Badnjak, bogat raznim hrvatskim božićnim običajima: unošenjem slame u kuću, svečanog uređenja blagdansko stola i odlaska na Polnočku, te običaj sijanja pšenice na sv.

Luciju, koji se sve do danas sačuvao kao simbol obnove života i plodnosti. I dok se običaj sijanja pšenice sačuvao, običaj rasprostiranja slame gotovo je i nestao. Unošenjem i rasprostiranjem slame u kuću, što je redovito činio

glavni član obitelji čestitajući ukućanima: „Faljen Isus! Čestita vam bila badnja večer“, započeo bi blagdan Božića. Dok bi se slama rasprostirala po podu, pod stol, a ostatak slame bi se stavljao na stol i pokrivaio stolnjakom, ostatak obitelji bi taj čin pratili pjevanjem božićnih pjesama. Nakon toga bi se djeca darivala. Tako bi ukućani do polaska na Polnočku sjedili na slami, pjevali, pričali i iščekivali dolazak Malog Božića. Prekrasnu sliku svečanog stola okrunio je zbor djece („Anđeli“) s izvedbom božićnih pjesama, koje je uvježbala s. Pavlimira Šimunović. Nakon službenog programa slavlje se nastavilo pjevanjem adventskih i božićnih pjesama uz pratnju na gitari Zvonke Puljića. Zvuk slavonske pjesme i plesa je na harmonici dočarao Željko Medvidović. Za organizaciju cijelog slavlja pobrinule su se vrijedne ruke dragovoljaca.

Snimila: Božena Bralo

Izložba „60 plus – kreativni u starosti“

Povodom završetka kooperacijskog projekta „posjet starijim migrantima“ socijalne službe Caritasa Frankfurt e.V. i Hrvatske katoličke župe Frankfurt, u utorak, 11. prosinca 2012., u župnoj je dvorani u Frankfurtu otvorena izložba starijih migranata pod geslom „60 plus – kreativni u starosti“. Da osobe starije životne dobi i te kako u sebi nose životne radosti i mogućnosti pokazali su župljani Ivka Šimunović, Kazimir Barukčić, Stana Jureta, Luca Lončar, Martin Civić, Manda Daničić, Vlado Kelava i Josip Cerjak. Svojom kreativnošću oni su zajedno s ostalim sudionicima iz sedam zemalja dali poseban ton toj izložbi, a time i samom projektu.

Svojim eksponatima (pjesme, slike, ručni rad, skulpture) „60 plus - umjetnici“ žele pokazati koje sve različite sposobnosti osobe u starijoj dobi posjeduju i na koji način svoje talente primjenjuju, kako bi postigli unutarnje zadovoljstvo, a i dijelom nadišli trenutke samoće. Kreativno sudjelovanje za starije osobe predstavlja obogaćenje u svakodnevnicu i često im pomaže da prebrode teške životne situacije. Tako primjerice, većina izloženih slika umjetnika Josipa Cerjaka, oslikanih pretežno tehnikom tuša, odražavaju bol i nezadovoljstvo, tugu i bijes ovog svijeta. Ovaj umjetnik je ponajpri-

Izložbu je otvorio voditelj tima centar, migracijske službe Caritasa Bernhard Zepf

je motiviran „čovjekovom vječitom težnjom, da kida sve što ga veže na putu prema potpunom oslobođenju duše“. U drugom nizu svojih slika (akvarel, ulje i pastel) pak ocrtava ljepotu prirode svog rodnog kraja uz rijeku Kupu. Na ovoj izložbi je pokazao samo fragment svojih mnogobrojnih djela.

Projekt „posjet starijim osobama“ odnosi se na starije migrante u Frankfurtu, te nudi kako pojedinačne kontakte i posjete tako i različite aktivnosti u skupini u okviru susreta za starije osobe. Reakcija na projekt „posjet starijim osobama“ bio je nadasve pozitivan. Mnogi sudionici kažu, da su kroz zajedničke aktivnosti i s osjećajem „si-

gurnosti“ pronašli dodatnu energiju. Zahvaljujući tomu svoju svakodnevnicu započinju novom životnom snagom i poletom. Uspjeh tog projekta pripisuje se prije svega požrtvornosti dragovoljaca, koji su svojim trudom i zalaganjem pridonijeli, da starije osobe više i aktivnije sudjeluju u sredini u kojoj žive. Oko pastoralno-socijalnog animiranja i uvođenja starijih osoba u društvena događanja trudile su se s. Pavlimira Šimunović i socijalna djelatnica Dražena Brešić. O cjelokupnom projektu „posjet starijim migrantima“, te zalaganju dragovoljaca kao i o samoj izložbi iscrpno donosi brošura, koja je objavljena u povodu završetka ovog projekta. D.B.

KOBLENZ

Nikolinjska proslava

Crkva sv. Franje u Koblenzu na prvu nedjelju došašća 2. prosinca 2012. skoro je bila premalena da primi sve ovdašnje Hrvate, koji su sa svojom djecom došli i iz udaljenih mjesta. Prva nedjelja došašća početak je kada se dostojanstveno treba pripremati da bi vjernici u kršćanskom duhu dočekali Isusovo rođenje. Uz misijski zbor i tamburaše, na sv. misi su nastupila i djeca. Na kraju mise voditelj misije vlč. Stjepan Zdravec blagoslovio je adventske vijenice. Nakon toga je slijedilo ono čemu su se djeca posebno veselila, dolazak sv. Nikole kojeg su dočekali pjesmom. Sv. Nikola (Doni Lučić i

sam otac dvoje djece) podijelio je malenima darove. Svi su bili veseli i razigrano su skakutali dvoranom, a sve su sretno gledali njihovi roditelji, bake i djedovi.

Nakon darivanja djece, voditeljica Milena Bagić pozdravila je sve nazočne i zaželela ugodno poslije podne. Vlč. Stjepan je s nazočnima izmolio Oče naš i pozvao sve na objed kojeg su pripremile vrijedne domaćice. Kako je najavio vlč. Stjepan, sav prihod od slav-

lja bio je namijenjen siromašnoj djeci u Africi, a što je ostalo od darova, bit će odneseno u ovdašnju dječju bolnicu. Za pravi domovinski ugođaj pobrinuli su se misijski tamburaši.

Tekst i snimka:
Jakov Vranković

FRANKFURT AM MAIN

„Isus u našem gradu“

U subotu 1. prosinca 2012. u Frankfurtu na Majni proslavljeno je Nikolinje. Proslava se održala u Nordwestzentrumu – Titus Forum. Bila posebnost što je dječji program bio fizički odvojen od svih

drugih dijelova proslave. Naime, dječji program je bio strogo „kazališnog“ stila, tako da su svi zainteresirani i roditelji mogli neometani, u miru, gledati nastup svojih najdražih. U prepunoj dvorani program je trajao

nešto manje od dva sata. Cijeli program, prožet pjesmama o Božiću Dragutina Domjanića i Vladimira Nazora, vodila je Betina Mamić-Salvia. Okupljene je pozdravio župnik fra Željko Čurković. U programu su nastupili najmanji, srednji i odrasli članovi „Croatia Ensambla“, te „Zbor djevojaka“. Izveden je i scenski prikaz „Isus u našem gradu“. U iščekivanju sv. Nikole, prigodnom recitacijom su ga pozvali vjernici. Za sam kraj dječji zbor, pod ravnanjem s. Pavlimire, izveo je pet skladbi nakon čega su sva djeca izišla na pozornicu i oko pozornice i s oduševljenjem dočekala sv. Nikolu i darove. Nakon kratke stanke program u dvorani se nastavio zabavnim djelom, gdje je sve prisutne uveseljavao band „Bonton“.

www.franjevci-split.hr

TÜBINGEN

Krštenje u obitelji Cindrić

U subotu 20. listopada 2012. u crkvi Sv. Ivana u Tübingenu, u kojoj Hrvati slave sv. misu, voditelj hrvatskih zajednica Reutlingen, Tübingen i Metzingen vlč. Ante Kutleša krstio je dvoje djece Hrvoja i Isabel Cindrić – malog Tomislava i njegovu sestru Luciju. Hrvojin roditelj došao je u Njemačku prije više od četrdesetljeća, otac Tomo iz Peteranca kod Koprivnice i majka Anda iz okolice Karlovca, gdje su se upoznali i osnovali sretan brak u kojem su se rodila dva sina – Tomislav i Hrvoje. Hrvoje se rodio u Tübingenu 1978. i nakon uspješno završene gimnazije u Tübingenu 1997. odlazi u Oxford u Eng-

lesku, gdje je završio građevinski fakultet i ubrzo se zaposlio u Londonu. Tijekom studija upoznao je suprugu Englezicu Isabel s kojom se oženio. Živjeli su u Londonu gdje su dobili sina Tomislava. Odlaze u Abu Dhabi 2010. u kojem i danas žive i rade. Prije četiri mjeseca dobili su i drugo dijete – kćerku Luciju pa su spomenutog dana doputovali iz dalekih Ujedinjenih Arapskih Emirata i oboje djece krstili u Tübingenu u crkvi Sv. Ivana, u istoj crkvi gdje je kršten i njihov otac Hrvoje. Kumovi su bili Belgijanci – mlađi bračni par iz Belgije, a upoznali su se u Oxfordu za vrijeme studija. Nakon krštenja slavlje je nastavljeno

do kasno u noć, na kojem je bilo preko 60 uzvanika. Nakon nekoliko dana obitelj se vratila u Abu Dhabi gdje su nastavili sretno živjeti. Ante Kekez

Božićna proslava

jedio je nastup svih folklornih skupina misije: dječji folklor „Bijeli golubovi“ (4–7 godina) pod vodstvom Biljane Šibenik; dječji folklor „Bijeli golubovi“ (2.–6. razreda) pod vodstvom Tanje Ojvan i Nede Blažić; misijska folklorna skupina mladih „Fra Andrija Kačić Miošić“ (Folklor A) pod vodstvom Floriana Grubišina, Josipa Ljubičića i Anite Karačić; misijska folklorna skupina mladih (Folklor B) te skupina veterana „Narodni vez“ pod vodstvom Slavice Tavra. Nakon bogatog i raznolikog dijela programa sve je prisutne pozdravio voditelj misije fra Boris Čarić, konzul R. Hrvatske u Münchenu Ante Jović te predsjednik misijskog vijeća Dinko Grgić. Fra Boris je zahvalio konzulu što je svojom prisutnošću uvećao božićno misijsko slavlje.

„Zahvaljujem također svim mojim suradnicima – svećenicima i časnim sestrama, gospodinu Dinku Grgiću predsjedniku misijskog vijeća, kao i cjelokupnom misijskom vijeću, svim aktivnim suradnicima koji su pomagali u organizaciji proslave, svim sponzorima dobrotorne tombole koji su vidljivi na flyerima kao i svima koji su željeli ostati anonimni. Ovaj susret je dokaz našeg dubokog zajedništva, na što nas poziva i potiče svetkovina Božića, radi kojeg smo se ovdje okupili. Hvala djeci i mladima naših zborova koji su nas duhovno uveli u večerašnju proslavu. Hvala svim folklorasima i njihovim voditeljima kao i djelatnicima Hrvatske dopunske nastave!“ To božićno slavlje imalo je humanitarno značenje jer je cjelokupni prilog dobrotorne tombole te večeri išao za pomoć pri operaciji teško bolesne četverogodišnje djevojčice. Cjelovečernji program vodio je đakon Mate Kutleša, a u zabavnom dijelu programa nastupila je Izabela Martinović i Band „Novi Ritam“.

s. Nikolina Bilić

WAIBLINGEN

Hrvatsko je srce veliko

U subotu 8. prosinca 2012. održana je u Hrvatskoj katoličkoj zajednici Sv. Nikole Tavelića u Waiblingenu tradicionalna proslava Nikolinja, pod vodstvom voditelja misije fra Ivana Škopljanca-Maćine i pastoralnog vijeća. Večer je obogaćena pjevanjem dječjeg zbora pod vodstvom Tina Kušića, plesom dječje folklorne skupine pod vodstvom Jadranke Kolar i Mariete Ruttner te dječjim recitacijama i ostalim doprinosima Hrvatske dopunske škole s njihovom učiteljicom Petrom Tomljanović. Goste je obradovao tamburaški sastav „Zlatni vezovi“ iz Reutlingena. Svi su uzbuđljivo očekivali vrhunac večeri, dolazak sv. Nikole, koji je svakom djetetu uručio dar koje je mališane vrlo obradovalo. Na inicijativu Marije-Zlate Wunderlich, pastoralno vijeće donijelo je odluku da se sav prikupljeni novac te večeri dodijeli sedmogodišnjem dječaku Mladenu Goluboviću iz malog slavonskog sela Đurići, u općini Županja, koji boluje od zloćudnog tumora mozga. Mladen živi sa tatom, mamom, sestrama i bra-

tom. Umjesto u školu, ovaj mali dragi dječak mora na kemoterapiju u Zagreb, koji je udaljen 300 km od njegovog rodnog mjesta. Otac je jedini koji pridonosi svojim radom, novčanim prinosom od oko 3000 kuna, što je uistinu nedostavno za hranu, a kamoli za životnu egzistenciju. Uz to tu su i putni i medicinski troškovi i sl. Marija-Zlata Wunderlich obavijestila je telefonski obitelj Golubović o prikupljenih 1.560 eura u svrhu liječenja njihova sina Mladena. Od ganuća otac je

ostao bez riječi. Potom se kratko srdačno zahvalio kod svih tih dobrih ljudi, svojih Hrvata iz Waiblingena i nadodao: „Hrvatsko srce je veliko, ma gdje bilo!“ Misija će dalje podpomagati tu akciju za Mladena. Otvoren je posebni račun za Mladena Golubovića. Tko može i želi sudjelovati pri pomoći, može uplatiti svoj prilog na: Erste Steiermark-bank, 32270 Županja, IBAN 5324020063207159932, Konto: 7702612287.

Marija-Zlata Wunderlich

MÜNCHEN

Predstavljanje krizmanika

Na prvu nedjelju došašća, 2. prosinca 2012., u crkvi Sv. Mihaela u Münchenu predstavljena su misijskoj zajednici 142 kandidata za sakrament sv. potvrde. Svečano misno slavlje u toj prigodi predvodio je voditelj HKM München fra Boris Čarić, koji je ujedno s dušobrižnikom fra Antom Jojom Markovićem vjeroučitelj krizmanika. Fra Boris je u homiliji istaknuo: „Današnjom prvom nedjeljom došašća željeli smo našoj misijskoj zajednici predstaviti buduće krizmanike. Došašće je vrijeme pripreme za Kristov dolazak, vrijeme kad se svjesno pripremamo i zalažemo da postanemo što više Kristovi. Došli ste danas ovdje kako bi iskazali svoju vjeru u Oca, Sina i Duha Svetoga i spremate se za primanje sakramenta sv. potvrde. Nek vrijeme došašća, kao i priprema za primanje Duha Svetoga bude vrijeme ispunjeno

mielošću Božjom.” Nakon homilije dokon Mate Kutleša prozvao je imenom svih 142 kandidata, koji će 5. svibnja 2013. godine primiti sakrament sv. potvrde. Mladi su izrekli obećanja Gospodinu da će svakodnevno odvojiti vrijeme za osobnu molitvu, učenje i stjecanje iskustava i znanja u vjeri,

kao i za slavlje nedjeljne sv. mise. Slijedila je potom obnova krsnih obećanja. Na misi su budući krizmanici aktivno sudjelovali u pjevanju, čitanju misnih čitanja i molitve vjernika. Misijski zbor pod ravnanjem s. Nikoline Bilić uvećao je to euharistijsko slavlje. www.franjevci-split.hr

LUDWIGSBURG

Proslavljen blagdan sv. Nikole

Velika proslava Nikolinja održana je u adventskom vremenu u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Ludwigsburgu. Više stotina posjetitelja došlo je u sportsku dvoranu u Pattonvilleu, gdje je dočekan sv. Nikola. U bogatom programu nastupile su folklorne skupine iz Ludwigsburga i Vaihingen/Enza, djeca su pjevala i recitirala sv. Nikoli. Veliko veselje zavlдалo je kada je sv. Nikola napokon došao i to s punom vrećom darova. Pri dijeljenju darova sv. Nikoli je pomogao i župnik fra Ante Maleš. Goste u dvorani u Pattonvilleu pozdravio je i generalni konzul R. Hrvatske u Stuttgartu Ante Cicvarić. Za zabavu se pobrinuo Alen Nižetić sa svojim bendom.

Tekst i slika: Jurica Zelić

FRANKFURT AM MAIN

Božićni humanitarni sajam

Po drugi put u Hrvatskoj katoličkoj župi Frankfurt Franjevački svjetovni red (FSR) organizirano je 15. i 16. prosinca 2012. humanitarni sajam („Flohmarkt“ – sajam rabljenih stvari). Ideja se je rodila još prošle godine na redovitim susretima Franjevačkoga svjetovnog reda, koji se održavaju prve i treće subote u mjesecu. Prvi takav humanitarni sajam u organizaciji FSR-a, bio je prošle godine u korizmenom vremenu. Tada se od prikupljenog novca pomoglo Majčinom selu u Međugorju. Potaknuti tim dobrim djelom i ovog došašća, tjedan dana prije sajma prikupljale su se stvari, koje su se u dane sajma prodavale po simboličnim cijenama. Osim prikupljenih stvari posjetiteljima sajma su bili ponuđeni kolači, kava i sok. Tim Božićnim sajmom organizatorima je bio cilj da se ljudi više druže i da se iz toga druženja rodi još jedno dobro djelo u vremenu došašća. U tome se i uspjelo. Prikupljeno je 1.651,52 eura, koje će biti donirane potrebnima u misijama i domovini.

Snimila: I. M. Boban

WUPPERTAL

Održana duhovna obnova

U povodu završetka proslave 40. obljetnice misije, u Godini vjere održana je duhovna obnova za vjernike Hrvatske katoličke misije Wuppertal. Voditelj duhovne obnove bio dr. fra Anđelko Domazet. U tijeku duhovne obnove pod naslovom „Vjera srca ili vjera usana“ susreo se s raznim dobnim skupinama u misijskoj zajednici.

Duhovna obnova je započela u petak 23. studenoga 2012. uvodnom meditacijom, a potom i predavanjem o temi „Porta fidei i Godina vjere“. Okupljenim vjernicima duhovnik je objasnio razloge papina pisma „Porta fidei – Vrata vjere“ i otvaranja slavlja Godine vjere. Posebno je istaknuo koliko je važnost vjere preko niza zanimljivih izjava mnogih poznatih osoba iz svijeta. Nakon predavanja slavila se sv. misa u crkvi sv. Ivana u Wuppertalu, koja je iznad misijskih prostorija. Nakon mise u molitvi pred Presvetim Oltarskim Sakramentom molilo se i razmatralo o temi „Pet Isusovih gora u našem vjerničkom životu“. Subotnji program duhovne obnove počeo je predavanjem roditeljima školske djece pod naslovom „Uloga oca u obitelji“. Zanimljivo predavanje roditelji su popratili pitanjima što je stvorilo plodnu diskusiju. Poslije podne je bio priređen susret mladih. Fra Anđelko je u susretu s mladima obradio temu „U što vjeru-

jemo?“. Kombi-nacijom duhovnog nagovora, kratkim predavanjem i radom u skupinama mladi su imali mogućnost upoznati tajne vjere i usporediti ih sa svojim stanjem duha. Uz mlade iz misije na taj skup došlo je i nekoliko mladih iz HKM Düsseldorf. U nastavku predavanja mladima su se pridružili i ostali članovi misije na razmatranje teme „Vjera bez Gestemarija“, u kojem su se upoznali s raznim poteškoćama na koje nailazi današnji vjernik. Vjera se kroz te kušnje i krize može još bolje učvrstiti i ojačati. Drugi dan duhovne obnove završio se misnim slavljem i klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, u kojem se molilo za potrebe zajednice, a obnovljena su osjećanja da smo svi voljena djeca Božja. Tijekom prva dva dana duhovne obnove pjevanje su predvodili članovi misijskog zbora mladih.

Treći dan duhovne obnove vjernici su slavili i završetak godine proslave 40. obljetnice misije. Na sv. misnom slavlju u crkvi Srca Isusova u Wuppertalu fra Anđelko je sa vjernicima podijelio misao o plodovima vjere. Vjera se u kušnjama profilira i

ako je snažna i odvažna ostavlja plodove na svakom pojedincu kao i zajednici. Okupljenim vjernicima je čestitao na vjernosti i zajedništvu tijekom 40 godina života u Wuppertalu. Naša postojanost je znak mnogima, koji pokazuje kvalitetu koja se nudi svakom čovjeku dobre volje. Na sv. misi zajedno su pjevali svi misijski zborovi.

Na kraju misnog slavlja voditelj misije fra Josip Repeša, zahvalio je fra Anđelku Domazetu na spremnosti i predanosti za vodstvo duhovne obnove. Zahvalio je i svima koji su sudjelovali u duhovnoj obnovi kao i onima koji su uložili obilje truda u pripremi događanja u godini proslave 40. obljetnice misije. Misno slavlje je nakon blagoslova završeno zajedničkom himnom proslave „Zajedno u Kristu“. Tijekom tri dana duhovne obnove u programu je sudjelovalo oko 200 vjernika iz HKM Wuppertal.

Fra Josip Repeša

INTERVJU

Nastavak sa str. 7

U Hrvatskoj se događaju veliki medijski propusti

razloga za zadovoljstvo. Dakle, neophodno je čim prije početi raditi na edukaciji publike. To se može postići uvođenjem odgoja za medije da bi najprije roditelji, pa onda i njihova djeca naučili kako se odnositi prema sadržaju koji mediji objavljuju. Ali to je samo pola rješenja. Novinarstvo kao profesija je pred velikim izazovima, posve oslabljena, pod sve većim gospodarskim i političkim pritiscima. Teško je danas biti novinar kada samo 18% građana prema aktualnom istraživanju GfK vjeruje medijima. I sada se vraćamo na vaše drugo pitanje, a to je vjerodostojnost. Ne možemo imati objektivne i neovisne medije, ako nemamo većinu obrazovanih i vjerodostojnih novinara. A budući da obrazovanje danas nije pred-

uvjet za bavljenje ovom profesijom, te da se ne inzistira na vjerodostojnosti vrlo je teško prognozirati što će se dogoditi u budućnosti. Činjenica je da je povjerenja sve manje, a ono je temelj. Siguran sam da je odgoj za medije na svim razinama kamen temeljac, pa smo zato i mi u okviru našeg Društva za komunikacijsku i medijsku kulturu pokrenuli projekt djecamedija.org gdje pružamo pomoć i roditeljima i djeci i učiteljima da se osnaže i da postanu medijski pismeni, a radije nas da već vidimo neke pomake.

Istinoljubivost crkvenih medija

Žz: Što se više očekuje i od crkvenih medija?

Igor Kanižaj: Očekuje se istina i ustrajan rad! Ako pročitamo brojne crkvene dokumente, enciklike, pa i zadnje apostolsko pismo Brzi razvoj, Ivana Pavla II., ali i napore Benedikta XVI. vidi se koliko je Crkvi stalo do istinitih medija te koliko su mediji važni za novu evangelizaciju. No, potrebno je uložiti znatno više sredstava, truda i vremena budući da je u silovitom tehnološkom razvoju sve teže pronaći vrijeme za medije i doći do krajnjeg korisnika. Građanima bi sigurno pomoglo kada bi u crkvenim medijima mogli vidjeti oslonac, vrelo i sigurno mjesto. Mnogi danas govore o povjerenju, ali rijetki ga uspijevaju i zadobiti. To mi se čini kao glavni zadatak crkvenih medija – zadobiti povjerenje građana i postati trajni oslonac u njihovoj svakodnevnici.

Razgovarao: Adolf Polegubić

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT

12 DUHOVNIH MISLI ZA 12 MJESECI 2013. GODINE / 12 GEISTIGE IMPULSE DURCHS JAHR

Prilika za novi početak

Von vorn anfangen – Prilika za novi početak

Gegen den Rückschritt gibt es nur ein Mittel: immer wieder von vorn anfangen.

Hl. Teresa von Avila / Sv. Terezija Avilska

Protiv nazadovanja ima samo jedno sredstvo: neprestano počinjati iznova.

Sinn des Lebens – Smisao života

Wenn durch einen Menschen ein wenig mehr Liebe und Güte, ein wenig mehr Licht und Wahrheit in der Welt war, hat sein Leben seinen Sinn gehabt.

Sel. Alfred Delp / Bl. Alfred Delp

Ako je po jednom čovjeku u svijetu bilo malo više ljubavi i dobrote, malo više svjetla i istine, tada je njegov život imao smisla.

Stille – Tišina

Nur in Umkehr und Ruhe liegt eure Rettung, nur Stille und Vertrauen verleihen euch Kraft.

Die Bibel, Jesaja 30,15 / Biblija, Izaija 30,15

Vaše je spasenje samo u obraćenju i miru, samo tišina i povjerenje daju vam snagu.

Lieben und wachsen – Ljubiti i rasti

Jeder Tag bietet eine Möglichkeit, lieben zu können, wachsen zu können.

Carol Ann Hierl

Svaki dan pruža mogućnost ljubiti i rasti.

Garten des Lebens – Vrt života

Wir sind nicht auf der Erde, um ein Museum zu hüten, sondern um einen blühenden Garten voller Leben zu pflegen.

Papst Johannes XXIII. / Papa Ivan XXIII.

Mi nismo na svijetu radi toga da čuvamo muzej, nego da obrađujemo cvatući vrt pun života.

Zeit zum Spielen – Vrijeme za igru

Nimm dir Zeit zu arbeiten – das ist der Preis des Erfolges. Nimm dir Zeit zu denken – das ist die Quelle der Kraft. Nimm dir Zeit zu spielen – das ist das Geheimnis der ewigen Jugend.

Irischer Segenswunsch / Irski blagoslov

Nadi vremena za rad – to je cijena uspjeha.

Nadi vremena za razmišljanje – to je vrelo snage.

Nadi vremena za igru – to je tajna vječne mladosti.

Die Liebe und die Sonne – Ljubav i sunce

Die Liebe ist unter den Tugenden, was die Sonne unter den Sternen ist: Sie gibt ihnen Glanz und Schönheit.

Hl. Franz von Sales / Sv. Franjo Saleški

Ljubav je među krepostima poput sunca među zvijezdama: ona im daje sjaj i ljepotu.

Der Himmel auf Erden – Nebo na zemlji

Der Himmel auf Erden ist überall, wo ein Mensch von Liebe zu Gott, zu seinen Mitmenschen und zu sich selbst erfüllt ist.

Hl. Hildegard von Bingen / Sv. Hildegard iz Bingena

Nebo na zemlji je svagdje, gdje je čovjek ispunjen ljubavlju prema Bogu, bližnjemu i samome sebi.

Glücklichsein – Biti sretan

Wir können erst dann in Frieden leben und sterben, wenn wir uns unserer Rolle ganz bewusst werden, und sei diese auch noch so unbedeutend und unausgesprochen. Das allein macht glücklich.

Antoine de Saint-Exupéry

Mi možemo tek onda živjeti i umrijeti u miru, kad postanemo posve svjesni svoje uloge, makar ona bila beznačajna i neizrečena. Već to čini sretnim.

Das Gebet als Zufluchtsort – Molitva kao utočište

Das Gebet ist der Zufluchtsort für jeden Kummer, eine Grundlage der Fröhlichkeit, eine Quelle beständigen Glücks, ein Schutzmittel gegen Traurigkeit und Kleinmut der Seele.

Hl. Johannes Chrysostomus / Sv. Ivan Zlatousti

Molitva je utočište za svaku brigu, temelj radosti, izvor stalne sreće, zaštita protiv tuge i malodušja.

Das ewige Licht – Vječno svjetlo

Ich glaube, dass wir, wenn der Tod uns die Augen schließt, in einem Licht stehen, vor welchem unser Sonnenlicht ein Schatten ist.

Arthur Schopenhauer

Ja vjerujem da ćemo, kada nam smrt sklopi oči, stajati u svjetlu, pred kojim je sjaj našega sunca samo sjena.

Ewige Jugend unseres Lebens – Vječna mladost našega života

Gott, ewiges Geheimnis unseres Lebens, gib uns in der Erfahrung der Enttäuschung unseres Lebens den Glauben, dass deine Liebe die ewige Jugend unseres wahren Lebens ist.

Karl Rahner

Bože, vječna tajno našega života, daj nam u iskustvu razočarenja životom vjeru, da je tvoja ljubav vječna mladost našega istinskoga življenja.

Priredio: T. G.

Nastavak sa str. 4

„Arapsko proljeće“ postalo „arapska zima“

prošle je godine po prvi puta priredio božićno primanje za kršćane koji Božić slave 25. prosinca, prema gregorijanskom kalendaru. Njegova koptsko-pravoslavna zajednica, kao i ostale istočne i pravoslavne Crkve Božić slave po julijanskom kalendaru, 7. siječnja.

Kršćani na zapadu prosvjeduju

I dok se kršćani u nekim arapskim zemljama bore za golo preživljavanje i ostanak u svojim domovi(na)ma, kršćani – posebno katolici – u zapadnim europskim zemljama bore se za dostojanstvo obitelji i braka. Tako su francuski katolici – njih čak 650 tisuća – u nedjelju 13. siječnja izašli na ulice Pariza kako bi izrazili svoje protivljenje pokušaju uvođenja takozvanih „homoseksualnih brakova“. Među njima bili su i crkveni predstavnici s kardinalom Philippeom Barbarinom. Prosvjednici su istaknuli da svojim djelovanjem ne žele umanjiti niti povrijediti dostojanstvo bilo koje osobe, ali smat-

raju da brak smiju sklapati samo muškarac sa ženom, te da homoseksualni parovi nikako ne bi smjeli dobiti pravo na posvajanje djece, jer oni ne predstavljaju obitelj. Prosvjednicima, koje je organizirao nezavisni savez „Manifestations“ pridružili su se i neki konzervativni političari, koji zahtijevaju da se o ovome izuzetno važnome društvenom pitanju provede referendum. Prema medijskim izvještajima, 115 zastupnika Nacionalne skupštine već je poslalo peticiju za referendum predsjedniku države Francoisu Hollandeu, pozivajući ga na provedbu referenduma jer je podjela u francuskom društvu snažna. Na kraju prosvjeda na Trgu Denfert-Rochereau pridružio im se i predsjednik Francuske biskupske konferencije kardinal André Vingt-Trois, te im zahvalio na njihovom angažmanu. Kršćanima su se u njihovom prosvjedu pridružili i vjernici ostalih velikih vjerskih zajednica i religija, koji jednako tako smatraju da brak mora ostati i dalje institucija u koju ula-

ze jedan muškarac i jedna žena. Prema istraživanju instituta za ispitivanje javnoga mnijenja Ifop objavljenoga 12. siječnja, čak 62 % ispitanih Francuza smatra da se u medijima previše govori o „takozvanim homoseksualnim brakovima“, čime se želi nametnuti mišljenje da je ta tema relevantna za francusko društvo. I u Velikoj je Britaniji došlo do reakcije o tom pitanju. U toj je državi više od 1.000 svećenika iz Engleske i Walesa 13. siječnja potpisalo otvoreno pismo protiv uvođenja „istospolnih „brakova“, a Kathpress procjenjuje da ovakav apel podsjeća na „više stoljeća napetosti na nacionalnoj i međunarodnoj razini do koje je došlo manipulacijom Henrika VIII. o pitanju braka“. Ako bi se brakom proglasilo i istospolne zajednice, upozoravaju svećenici u pismu, onda bi se katolicima ozbiljno ugrozila mogućnost da i dalje „u svojim školama, socijalnim ustanovama i bogomoljama iznose istinu o braku“, prenio je dnevni list „Daily Telegraph“. **M. K.**

NAGRADNA KRIŽALJKA

Korizma

Rješenje poslati najkasnije do 28. veljače

Mariofil Soldo	Ženina sestra	Početak korizme, Čista srijeda	Bivši nogometaš Blohin	Tal. glumica Isa	Preteča eura (ecu)	Sastavni veznik (...sije...žanje)	Bilo čije	Američki glumac Costner	Živa zajednica	Šime Vulas	Pučka pobožnost u korizmi	Oliver Tihi	Austrijski skladatelj Joseph	Stikarska tehnika
Nadgrobna ploča		▼							Svaka ... košta novca		▼			
Korizma završava na ...	▶								▼					
Piće prije jela (mn.)										▶ Italija			▶ „Niski vodostaj“	
Američki astronaut, Ronald						▶ „Istok-jugoistok“			Manji obrok	▶ Davači mlinaru ujam			▶ Ivan Gudelj	
Tomislav Ladan			▶ Nikola Martić		▶	▶ Apostol i evangelist			Sumpor	▶				
Vjera, ... i ljubav	▶		▶ Ribarska mreža				▶ Njem. arhitekt, Ulrich (Ulm)							
Grčki Bog pastira, šuma i pašnjaka									Milan Ivkošić			▶ Renij		
Kristov sudac									Zadah iz usta				▶ „Litra“	
Aleksandar od milja				▶ Španjolska					▶ Elapa, runda				▶ Ante Kovačić	
Izljubljeni dio vijka				▶ Kisik					▶ Otok u Jonskom moru					▶ Format papira

NŠE ZAJEDNICE

HKŽ MAIN-TAUNUS/HOCHTAUNUS

Predbožićna duhovna obnova o temi „Iscijeli moje ranjeno srce, Gospodine!“ održana je od petka 30. studenoga do nedjelje 2. prosinca 2012. u Hrvatskoj katoličkoj župi Main-Taunus/Hochtaunus sa sjedištem u Kelkheimu. Voditelj duhovne obnove bio je hercegovački franjevac fra Mario Knezović, župni vikar u župi Posušje i urednik na Radio „Mir“ Medugorje. Središnje misno slavlje o. Knezović je predvodio i propovijedao na prvu nedjelju došašća, 2. prosinca, u punoj crkvi sv. Dionizija u Kelkheimu, u zajedništvu s domaćim župnikom fra Marinkom Vukmanom, koji uputio pozdrav voditelju obnove i okupljenoj zajednici. Posebno je pozdravio buduće prvopričesnike, koji počinju prvopričesničke pripreme od te nedjelje, a sakrament sv. pričesti primit će 25.

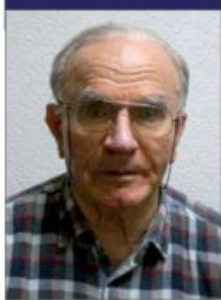
Iscijeli moje ranjeno srce, Gospodine!

svibnja 2013. godine. Potom su prvopričesnici pojedinačno s adventskim vijencem prisli oltaru, predstavili se zajednici i nakon što je upaljena prva adventska svijeća na njihovim vijencima, vijence su položili ispred oltara. O. Knezović je u propovijedi nastojao podsvijestiti prolaznost života i potaknuti vjernike na misao o posljednjim danima. Osjećajući i sam kao svećenik ljude koji su u svojim različitim ži-

votnim bolima i mukama, o. Knezović je u Bad Sodenu, u subotu 1. prosinca, govorio kako nikada ne smijemo pomisliti kako su bol i patanja neka vrsta kazne ili prokletstvo koje je zateklo osobu u bolesti ili u kojoj drugoj poteškoći. Uz redovita misna slavlja tijekom obnove, molilo se i za zdravlje duše i tijela, a bio je i blagoslov s Presvetim. Vjernici su imali prigodu i za ispovijed i osobni razgovor. **A. P.**

U SPOMEN

Dr. Tomislav Medugorac

svećenik – redovnik

Usrijedu 14. studenoga 2012. u Kreševu je preminuo je član Franjevačke provincije Bosne Srebrene i samostanskog bratstva u Kreševu dr. fra Tomislav Medugorac. Misa zadušnica za pokojnog fra Tomislava slavila se u samostanskoj crkvi u Kreševu u petak 16. studenog, a nakon toga je sahranjen. Dr. Ivan fra Tomislav Medugorac, rođio se 28. rujna 1928. u obitelji Žarka i Mare, r. Martinović u selu Viništu, župa Osova (općina Žepče). Bio je četvrto od ukupno dvanaestero djece u obitelji. Osnovnu je školu završio u Zavidovićima, a gimnaziju započeo u Franjevačkoj gimnaziji u Visokom, dok je dva završna razreda, kao i ispit zrelosti, polagao privatno na Prvoj muškoj gimnaziji u Sarajevu. U Franjevački red primljen je 1946. godine stupanjem u novicijat u Kraljevoj Sutjesci. Teologiju je studirao u Sarajevu od 1947. do 1953. godine. Svećenički je red primio 20. travnja 1952. u Sarajevu. Studirao je prirodne znanosti (biologiju i kemiju) u Sarajevu i Beogradu od 1953. do 1958. godine. Nakon diplomskog ispita predavao je biologiju i kemiju u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom, gdje je obavljao i duž-

nost pomoćnika odgojitelja u sjemeništu. U jesen 1963. godine, po nalogu uprave Provincije, odlazi u Frankfurt na Majni, da bi u Njemačkoj zastupao interese Provincije i nastavio studij prirodnih znanosti na sveučilištu u Frankfurtu. U prosincu 1966. godine postiže doktorat iz biologije i biokemije. Istodobno je, kao prvi svećenik, koji je u Njemačku došao s redovnom putovnicom, počeo organizirati dušobrižništvo i socijalni rad za brojne hrvatske radnike u Frankfurtu i okolici. Naišao je na srdačnu potporu tamošnjih crkvenih vlasti, osobito prelata Büttnera, upravitelja tajništva za inozemstvo u Beuelu (Bonn). Godine 1967. preuzima dužnost magistra studenata teologije u Königsteinu, gdje su tada studirali franjevački studenti iz Bosne i Hercegovine te Hrvatske. Od 1969. do 1971. godine radi kao znanstveni suradnik na sveučilištu u Bochumu. Godine 1971. na Institutu za fiziologiju (teorijska medicina) u Tübingenu organizira i vodi biokemijski laboratorij. Godine 1977. habilitira za humanu fiziologiju i dobiva titulu privat docent i venia legendi za tu disciplinu. Odlukom Ministarstva za znanost i umjetnost u Stuttgartu imenovan je [od 1. listopada 1981.] profesorom biokemijske kardiologije. Godine 1981. zatražio je od Kongregacije za redovnike i svjetovne institute indult za eksklaustraciju i

inkardinira se u biskupiju Rottenburg-Stuttgart. Službu dušobrižnika za zatvorenike u Rottenburgu obavlja od 1982. do 1987. godine. Umirovljen je 1. listopada 1998. godine, a od kraja 2007. godine umirovljeničke dane proveo je u franjevačkom samostanu u Kreševu, gdje je iznenada umro 14. studenoga 2012. u 85. godini života i 60. godini misništva.

Osim pedesetak objavljenih znanstvenih radova na njemačkom jeziku napisao je i ova djela: „Mali priručnik za hrvatske radnike u zemljama u kojima se govori njemački“, Freiburg, 1968.; Anton Steiner, „Isusovi susreti: rad s Biblijom u zajednici“, prijevod s njemačkog, Svjetlo riječi, Sarajevo, 1992.; „Vodič animatorima za organizaciju biblijskih susreta“, Svjetlo riječi, Sarajevo, 1992.; „Prikrivana istina. Uloga bosanskih franjevaca u organiziranju dušobrižništva i socijalne skrbi za hrvatske sezonske radnike u Njemačkoj“, Svjetlo riječi, Sarajevo, 2001.; „Sjećanja jednog bosanskog brata na ratne godine 1941.–1945.“, vlastita naklada, Kreševo-Zagreb, I. izdanje 2008.; II. dopunjeno izdanje 2009.; „Praktični njemačko-hrvatski priručnik za svakidašnju upotrebu za Hrvate-katolike iz Hrvatske i BiH“, vlastita naklada, Kreševo-Zagreb, 2009.; „Rodoslovlje Medugoraca iz Viništa (općina Žepče)“, vlastita naklada, Kreševo-Zagreb, I. izdanje 2010.; II dopunjeno izdanje srpanj 2012.

KTA/F.M./FIA

Povrće

Mara se hvalila prijateljicama kako je smršavila 5kg.

- Kako?, pitaju je.
- Mrkva, luk, krumpiri, blitva...
- Kuhala ili pržila?, zapitaju.
- Kopala!!!

Recept

Dode Jozo u goste kod prijatelja liječnika Stjepana, a liječnik će:

- Jozo imam četiri vrste dobre rakije. Koju ćeš?

Jozo: – Onu koju doktor propisao!

Bračanin

- Što radi Bračanin kada mu je hladno?
- Sjedne pokraj svijee.
- A što radi kad mu je baš, baš hladno?
- Upali svijeeu!?

Na baušteli

Dobio Jozo posao na baušteli, a šef mu kaže:

- Sad ti je plaća 1000 eura, a kasnije će biti 1500 eura.
- Jozo će nato:
- Dobro, šefe, doći ću ja kasnije.

Prekosutra

Kako glasi dalmatinska narodna poslovice:

- Ono što možeš danas, ne ostavljaj za sutra već za prekosutra.

Hvala na pitanju

Pita mama Pericu:

- Perice, dobio si negativnu ocjenu na pismenom iz hrvatskog, pa koja je bila tema.
- Perica odgovara:
- Kako sam proveo božićne praznike?
- Pa što si napisao.
- Hvala na pitanju, dobro.

U rikverc

Kad Hercegovac grli svoju ženu?

- Kada vozi auto u rikverc.

Kinez

Kako se zove najžući Kinez?

- Li Munt!?

Zapravo sam sretna kad mu „služim“!

Jedna od velikih zabluda našega vremena je ideja da je služenje ponižavajuće. Kakva katastrofalna pogreška! Služenje ne ugrožava apsolutnu metafizičku jednakost ljudskih bića: muškarci i žene često moraju svirati različite instrumente u velikoj simfoniji života. Sve osobe, bez obzira na to jesu li muškarci ili žene, imaju istu ljudsku narav i jednako dostojanstvo. Sve su stvorene na sliku i priliku Božju; sve imaju razum, slobodnu volju i srce sposobno za ljubav. Sve imaju besmrtnu dušu i namijenjeno im je zauvijek uživati Boga u vječnosti. Nažalost, jednako dostojanstvo svih osoba se često pogrešno tumači kao istovjetnost, odnosno ljudi misle da se time podrazumijeva da „su sve osobe jednake u svemu“. Ali, jednakost dostojanstva očito nije ista kao jednakost talenata ili tjelesnih sposobnosti. Može li uopće zamisliti ženu koja se s muškarcem natječe u hrvanju ili boksu? Muškarci brže trče, plivaju brže i tjelesno su jači. Jednakost dostojanstva ne znači niti da bi služenje jedne osobe drugoj bilo ponižavajuće.

Kršćanstvo tvrdi da Isus, naš Kralj, nije došao među ljude da ga se služi, već da on služi. Razmatranje o ovoj činjenici pomoći će ti u borbi protiv napasti da kućanske poslove doživljavaš kao ponižavajuću službu. Ovakva će razmišljanja pomoći da vaš posao kod kuće i u uredu shvatite kao plemenito služenje, a ne kao beskrajni ciklus sitnih, besmislenih zadataka.

Ponižavajuće bi bilo da vas netko prisiljava na služenje. Ali slobodno odabrati služenje drugima znak je ljubavi i pobjede slobode nad bezvrijednim ponosom. Pomisli na majku koja se s toliko ljubavi brine za svoje dijete, danju i noću. Misliš li da je ona rob i da je to služenje ponižava? Ili je ona, zanemarišvši svoju vlastitu udobnost, postala uzor uzvišene ljubavi koju raduje njezina teška služba? Poput majke koja se nesebično brine za svoje dijete, i osoba koja voli pronalazi radost u služenju svome ljubljenuome.

Preuzeto prema knjizi Alice von Hildebrand, „Ljubavlju oplemenjeni“

www.bitno.net

Pureća rolada s mlincima

Sastojci: 800 g purećih prsa, papar, 1 žlica Vegete, 500 g Mlinaca Podravka, 50-100 g maslaca, 100 g suhih šljiva bez koštica, 2 jabuke, 250 g Pancete Podravka, 1 luk (80 g), 300 g očišćenih zrna grožđa, 200 g manjih šampinjona, 50 ml ulja, 150 ml bijelog vina.

Priprema: Pureća prsa stanjite u odrezak, pokrijte prozirnom folijom i potucite batom za meso. Prozirna folija spriječit će oštećenje i pucanje adreka prilikom stanjivanja. Oblikovani odrezak popaprite i pospite Vegetom. Preko odreska rasporedite 250 g mlinaca koje ste prethodno kratko uronili u kipuću vodu i ocijedili. Mlince prelijte rastopljenim maslacem, po sredini složite suhe šljive i jabuku oguljenu i narezanu na kriške te zarolajte u roladu. Tako pripremljenu roladu prenesite u vatrostalnu posudu za pečenje. Obložite je duljim tankim ploškama pancete. Oko rolade rasporedite luk narezan na četvrtine, jabuku narezanu na kriške,

zrna grožđa i šampinjone. Sve zajedno prelijte uljem i podlijte vinom. Pecite u pećnici zagrijanoj na 200 °C oko 40 minuta. Ostatak mlinaca skuhaite i prelijte dijelom umaka od pečenja.

www.vegeta.com.hr

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

Z	N	A	N	O	S	T	D	A	N	S	O	
L	I	K	A	V	O	D	O	T	I	J	E	K
A	J	Z	N	A	M	E	N	O	V	A	N	E
T	E	H	N	I	K	A	O	E	R		R	
A	R	A	N	I	V	R	B	N	I	K		
R	A	T	K	O		O	K	O	S			
I	L	A	R			Ž	M	S	T			
C	A	R	S			I	M	A	T	I		
A	S	P	I	K		Č	I	R	I	L		

Nagrađeni: Ana Sladoja, Garching
Mariana Tolić, Rüsselsheim
Dubravka Mihaljević, Eschborn

NAŠE ZAJEDNICE

AACHEN

Hodočašće u Rim i Asiz

Skupina vjernika iz Hrvatske katoličke misije (HKM) Aachen krenula je na hodočašće u Rim i Asiz u nedjelju 21. listopada 2012. Hrvatskim se vjernicima pridružila i njemačka obitelj Fischer, nekoliko hodočasnika iz Rekena (Münster, Essena, Kelkheima) i dvoje iz Bazela iz Švicarske. Voditelj hodočašća bio je fra Franjo Trogrlić, koji već dvadeset godina vodi HKM Aachen. Na polasku iz Aachena hodočasnike je pratila lagana kišica, a dolaskom sutradan u Rim dočekalo ih je sunčano i toplo vrijeme, koje ih je pratilo tijekom cijelog boravka u Rimu i Asizu. U Rimu ih je dočekaio vodič i tumač fra Stipo Kljajić, koji je organizirao hodočasnički program. On je završio magisterij biblijskih znanosti na Papinskom sveučilištu Antonianumu u Rimu i sada priprema doktorat. Prvoga su dana posjetili baziliku Sv. Petra u Vatikanu i grob pape bl. Ivana Pavla II., te druga mjesta, a zatim su u predvečerje otišli u dom za hrvatske hodočasnike „Domus Croata“, gdje su imali smještaj, sv. misu i večeru. Posjećujući crkve, bazilike, katacombe, kolo-seum, fontane i druge važne lokalitete, razmišljali su o prošlosti i vjeri prvih kršćana. Svakog dana slavili su sv. misu uz kratku propovijed; puno se molilo, a svi su bili ugodno ras-

položeni. Posebno ih je dojmio susret sa svetim ocem Benediktom XVI., koji ih je srdačno pozdravio na njemačkom jeziku. U četvrtak su krenuli za Asiz, u kojem se rodio i djelovao sv. Franjo Asiški. Posjetili su Porcijunkulu, rodnu kuću, baziliku sv. Franje kao i njegov grob gdje su slavljene sv. mise. Bili su u crkvi sv. Klare i na njezinom grobu, a odsjeli su i prenoćili u samostanu sestara benediktinki. U petak poslije podne, pred sam povratak kući, počela je padati kiša koja je hodočasnike pratila gotovo sve do Aachena. Fra Franjo i fra Stipo učinili su putovanje u Rim i Asiz nezaboravnim. Bio je to jedan lijepi susret sa sobom, s Bogom i s drugima.

Mila Matić

HAGEN

Slavlje sakramenta potvrde

Snimila: Ivana Čurić

U Hrvatskoj katoličkoj misiji Hagen bilo je u subotu 8. prosinca 2012. slavlje sv. potvrde. Sakrament je mladima iz Hagen i okolice podijelio pomoćni paderbonski biskup mons. Matthias König. Mlade krizmanike, njih 31 od kojih 16 mladića i 15 djevojaka, za taj poseban trenutak u njihovu životu kada postaju punoljetni pripadnici svoje Crkve, pripremio je voditelj misije don Stipan Vrdoljak, uz pomoć Gisele Kliewer i Valenta Tomšića.

Na svečanom misnom slavlju okupilo se mnoštvo vjernika, rodbine i prijatelja krizmanika tako da je crkva sv. Michaela u Hagenu bila ispunjena do posljednjeg mjesta.

Don Stipan je već nekoliko puta istaknuo da je to njegova posljednja krizma u toj misiji, u kojoj vrši službu dušobrižnika skoro četrdeset godina. Pozdravio je biskupa Königa koji se u svojoj propovijedi prisjetio svojih putovanja kroz hrvatske krajeve, koji su bogati povjesnim znamenitostima i obilježjima. Mladima je zaželio da sve najbolje u njihovu budućem životu te ih upozorio da ostanu uz Boga i svoju Crkvu kojoj su potvrdili svoju pripadnost sv. potvrdom. Nakon misnog slavlja krizmanici sa svojim roditeljima, kumovima i prijateljima slavili su taj poseban dan u njihovom životu.

Zvonko Bosnić

*Tko god pije ove vode, opet će ožednjeti. A tko bude
pio vode koju ću mu ja dati, ne, neće ožednjeti nikada:
voda koju ću mu ja dati postat će u njemu izvorom
vode koja struji u život vječni.*

Iv 5,13–14